

Pirmdiena, 2017. gada 22. maijs

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDĒJĀ KURZEMEI

Anna Šūna –
no Maltas uz
Īvandi.

5. lpp.

Lai bērniem
droša
vasara.

4. lpp.

Uz laukiem,
uz laukiem!
6., 7. lpp.

KURZEMNIEKU

jūnijam var abonēt
līdz 29. maijam

- internetā www.abone.pasts.lv
(ietaupot 71 centu),
- pasta nodaļās,
- pie pastniekiem,
- redakcijā (ietaupot 71 centu).

ROTAĻAS AR LAIKU DZĪVAJĀ MUZEJĀ

Muzeju naktī bija iespēja izbaudīt
laika tēmu, ielūkoties aiz tumsas
priekškara un novērtēt pilsētu un tās
izdomas bagātos ļaudis pie Kuldīgas
novada muzeja, Rātslaukumā,
1905. gada parkā un citur.

Uguni un nakti 1905. gada parkā simbolizē mākslinieces Ivetas Brences instalācija.

Tēlā ne no šī laika
iejutusies Kuldīgas
amatierteātra aktrise
Kristiāna Zingberga.

Turpinājums 12. lpp. →

Bērnu un jauniešu centrs vilināja ar krāsaini
izgaismotiem logiem.

Ēvalda Valtera dubultnieks (Jānis Kreklis) bija ieradies
iedzert tēju pie slavenā aktiera un mūsu novadnieka
pieminekļa Rātslaukumā.

1905. gada parka diķi pēkšņi uzradušies gaismas geizeri.

Trešdien, 24. maijā:

- Atbild Alsungas novada deputātu
kandidāti.
- Pirtnieks Jānis Šalms.
- Savā arodā –
vecmāte Laura
Skuja.

REDZĒJUMS

Ar ko gan esam slaveni

Daina
Tāfelberga,
tāl. 63350570,
daina.tafelberga
@kurzemnieks.lv

Ar ko tik nevar mūsdienās kļūt slavens! Pozitīvi un dažkārt arī bēdīgi. Viņdien www.lsm.lv izlasīju priekša vēsti. Kuldīgas novads iekļūvis

„Apjautājot speciālistus, kur palikuši septiņi mūsu tilti, precīza atbilde neradās.”

tiltiem bagātāko Latvijas vietu saraksta pirmajā piecniekā! Tiesa gan, kopš pēdējās tiltu skaitīšanas 2011. gadā tagad mums ir par septiņiem mazāk (attiecīgi 35 un 28), līdz ar to priekšā aizsteigušies Limbaži, kur pa šo laiku divi piecelti klāt. Apjautājoties speciālistiem, kur palikuši mūsu septiņi, precīza atbilde neradās. Iespējams, nojaukti tādu vai citādu iemeslu dēļ, kā, piemēram, tilts pār Riežupi aiz Mežvaldes. Jau vairāk nekā gadus desmit piecpadsmit tas bīstamā stāvokļa dēļ nebija lietojams, līdz beidzot novāks pavisam.

Slavenību sarakstā sarindoti visi novadi, tai skaitā par Kuldīgu sešreiz mazākais Skrudas novads, ar kuru mūs saista likteņupe Venta. Taču tur saskaitīti tikai trīs tilti, turklāt viens pa sešiem gadiem nācis klāt. Arī skrundenieki nemācēja teikt, kas *pieskai-*

tāms, kas ne. Viņiem gan nav Kuldīgas slavenās Aleksūpītes, bet ir platības ziņā līdzīgā Ciecere, Šķērvelis, Koja, Sumata, Klūga un vēl citas vēra ņemas straujtes, kuras šķērso gājēji, riteņbraucēji, pajūgi un mehāniskie transportlīdzekļi. Taču šīm pārbrauktuvēm tilta gods laikam nepienākas, ja reiz nav minētas sarakstā, ko pēc *Latvijas Valsts ceļu* ziņām sagatavojs reģionālās attīstības indikatoru modulis jeb RAIM.

Visticamāk, tas *raims* ir nevis algotu ierēdņu roku darbs, bet automātisks datorprogrammas aprēķins, pēc kura kāds novads tiek pasludināts par bagātu vai nabagu: tiltu, visvairāk dzimušo meiteņu vai puiku, strādājošo pensionāru, emigrējušo latviešu, vecmeitu, vecpuišu un šķirteņu, izcilas mājuputnu dējības un tamlīdzīgu nieku dēļ. Nieku tāpēc, ka portāls www.lsm.lv pats šos sarakstus skaidro tā: „Tuvojoties pašvaldību vēlēšanām, Latvijas Radio īpašā datu slejā lielajā statistikā meklē mazus pārsteigumus un – mazliet nopietni, mazliet jokojot – skaidro cēloņus un sekas.”

Vēlreiz pieminot tiltu slavenības, atcerējos, ko piektdien dzirdēju radio. Datu bāzes analizētāja ieteicās, ka tiltam vienmēr nav jāved pāri kādam slapjumam. Uzcelsim ne tikai to trošu tiltu pār Ventu (ja ievēlēsim pareizos), bet arī pār norām, pļavām un bērziem – būsīm bagāto kārtā.

TAUTAS BALSS

VĒLĒŠANAS
2017

Kas četros gados mainījies pilsētā vai pagastā, kurā dzīvojat? Ja jūs būtu deputāts, ko darītu, lai dzīve uzlabotos?

Imants Viļams, pensionārs:

– Kuldīgā uzlabojies viss kaut kas – pilsēta izskatās jauki, bet par Mežvaldi neko nevaru pateikt. Viss stāv, kā stāvējis, vēl aizvien ir tie grausti, ar zāli aizauguši. Pašā Mežvaldē nekādas pārmaiņas četros gados nav bijušas. Vienīgi zālīti tur nopļauj, un tas ir viss. Es noteikti nebūtu deputāts, bet domāju, ka tas, kas uzsākts Kuldīgā, ir jāturpina. Ārpus pilsētas vajadzētu atjaunot tiltu pāri Riežupī, kas tika nojaukts, lai cilvēki no Maņģenes tiek uz Mežvaldi.

Roberta Prauliņa foto

LASĪTĀJS VAICĀ

Pēc *Kurzemnieka* aicinājuma lasītāji iesūtīja jautājumus Kuldīgas novada domes vadībai. Daļa atbilžu bija lasāma intervijā ar domes priekšsēdi Ingu Bērziņu 10. aprīlī un citos numuros.

Ūdensvads dārziņos būtu par dārgu

Vai var izbūvēt ūdensvadu un kanalizāciju uz *Kurzemītes* un *Rumbas* dārziņiem? Tad daudzi varētu dzīvot dārza mājiņās, dzīvokļus pilsētā pārdot tiem, kuri Kuldīgā tos meklē.

Sobrīd tādu plānu nav. Tāds projekts būtu ļoti dārgs. Dārziņu teritorija neskaitās dzīvojamais rajons, bet vasarnīcu apbūve. Nākotnē to varētu izvērtēt. Mums jau tagad daudzviet jāremontē kanalizācijas un ūdensvada trase, jāizbūvē jauni atzari. To *Kuldīgas ūdens* (KŪ) jau dara – ne tik sen izbūvēja atzaru Ķeļu ciemā un Ventspils ielā. Pamazām virzāties uz priekšu, bet dārziņi varētu būt tālāka nākotne.

MUMS ZVANA

Lai pilsēta nebeidzas ar centru

Kuldīdznieks no Dzirnāvu ielas tālākā gala ir skeptisks: nav vērts pirms vēlēšanām iztaujāt pašvaldību vadītājus, jo ar vecajiem spēkiem nekas nemainīsies.

„Pie Rātsnama ir skaisti – atzīstu, bet cik skaistas ir pilsētas nomaļas? Dzirnāvu iela aiz upītes ir cita republika – par to var neinteresēties, nolaist. Ne pašvaldība, ne *Kuldīgas komunālie pakalpojumi* negrasās ne kapeiku tērēt. Cik neesmu zvanījis uz pašvaldību – vai nu atsaka, vai jādūdas vairākas reizes. Apgaismojuma šajā ielas posmā nav, Aleksūpīti samuļļāja. Kad lūdzām ielikt jaunas caurtekas, atteica. Tur, kur jāšķērso upīte, nav margu. Laikam gaida, kamēr kāds kaklu nolauzīs. Izraka grāvi, samazināja ielas platumu. Bērni uz skolu gāja tumsā, laipoja pa dubļiem. Ielas malā traucēja alkšņi, bet tikai pēc ilgas cīņas atļāva tos novākt. Esmu kategoriski pret vecajiem spēkiem! Lai nāk jaunie un rāda, ko spēj!” šāds ir kunga viedoklis.

Ingunu Spuleniece

IEPRIECA

„Ceļš kā galds!”

Tā ceļu Ķikuri–Alsunga tagad raksturo Sandra, kura pa to brauc regulāri. Parasti tas redeles dēļ ir teju vai neizbraucams, bet nu beidzot noticis, kā jānotiek – bez lūgšanās vai dusmīgiem zvaniem. Ceļš gan ir valsts pārziņā, tomēr daudzi vietējie smaidot: „Cik labi, ka šogad pašvaldību vēlēšanas! Kaut būtu katru gadu!”

PABĒDA

Dzērāji visās malās

Kuldīdzniece Maija sašutusi un sabēdājusies. „Kas notiek? Uz katra soļa pa dzērājam!” Viens steberē pa nomaļāku ielu, cits klunkurē ārā no viena lielveikala, citi deldē slaveno soliņu pie cita lielveikala, dažs ar pudeli rokās sēž galvenajā laukumā zem videokamerām, vēl kāds uz ielas guļ... Kāpēc tik daudz nepatīkamu skatu? Vai daudzās novērošanas kameras un kārtības sargi dara pietiekami, viņa vaicā.

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Šodien ir svētki kalendārā neierakstīto vārdu īpašniekiem. Vai pazīstat cilvēkus, kuriem dots neierasts vārds?

Aivars Kārklīšs, apsargs:

– Pazīstu Emīliju, kurai vārda diena ir 22. maijā. Man visiem pazīstamajiem ir zināmi un kalendārā ierakstīti vārdi. Arī man tēvs ar mammu devuši ierastu vārdu, un man tas patīk. Bet ir dzirdēti arī tādi, ka šķiet – tādu

nevajadzēja dot, bet tā ir vecāku izvēle.

Māris Martinskis, iebraucējs no Rīgas:

– Mani sauc Māris, bet draugi sauc par Mario. Es pazīstu Henriju – viņai maijā ir arī dzimšanas diena, tad abus svētkus svinam kopā. Tagad modē ir dot bērniem tādus vārdus, kurus

nevar atcerēties. Internetā lasīju labu joku: tēvs nosaucis dēla bērnodārza grupiņā 20 vārdus un beigās arī savu dēlu Sergeju. Tie pārējie vārdi bija interesantie, modīgie, kuru kalendārā nav. Man viena krustmeita ir Pola Nikola, otra – Tīna, kurai otru vārdu neatceros. Man patīk, ja dod divus vārdus. Tad cilvēks vēlāk var izvēlēties, kurš labāk patīk.

Liene Jūrmale, audzina bērnu: – Māsas vīrs ir Agijs. Mums dēlu sauc Teofilis – atrādām to, lasot Bībeli. Vārda skaidrojums ir *Dieva mīlēts*, tāpēc izvēlējamies. Meitai Annikai tādu vārdu izvēlējamies, jo omīte bija Anna – ļoti mīļš cilvēks, tādēļ dzimtas turpinājumam ielikām līdzīgu. Mazais dēliņš ir Viļjams, jo tā tulkojums ir *stiprs vīrs*.

Ieva Fetere, auklīte: – Nepazīstu cilvēkus ar neierastiem vārdiem. Manējo izvēlējas vecvecome – tas ir tradicionāls, un man patīk. Māsai ir divi vārdi – Una Luīze. Ikdienā es viņu saucu gan vienā, gan otrā, bet abos kopā ne. Izvēlēties vārdu bērnam ir grūti.

Man vislabāk patīk latviskie.

Ričards Robežnieks, students: – Man pazīstamajiem ir tradicionāli vārdi: Pēteri, Jāni. Vairākiem paziņām ir divi vārdi, bet viņus sauc vienā, kurš pašiem labāk patīk. Manu vārdu izvēlējas tēvs, un man tas patīk. Dzirdēts, ka tagad bērniem dod dažādus meksikāņu vārdus. Man tas šķiet smieklīgi, bet, ja cilvēkiem patīk, lai liek! Ja bērnam nepatīk, viņš varēs vēlāk nomainīt.

Zita Serdante, deju kolektīva *Venta* vadītāja:

– Ir pazīstami arī seriālu upuri, bet man tos vārdus grūti atcerēties. Latviešiem ir tik daudz bezgala skaistu vārdu – man patīk, ka dod tādas. Pazīstu daudz bērnu, kuriem ir divi vārdi. Tētīm patīk viens, mammai cits – kādēļ ne? Bet ikdienā tik un tā sauc vienā. Mans tētis esot gribējis man dot vārdu Zinta. Pilnīgi noteikti zinu, ka būtu to mainījusi. Zita man atbilst ideāli.

Jolanta Hercenberga
Roberta Prauliņa foto

Kurzemnieks
Kuldīga, 1905. gada ielā 19, LV-3301

Galvenā redaktore Daiga Bitīniece – 63350567; redakcija@kurzemnieks.lv;
reklāmas nodaļa – 63324881; sludinājumi@kurzemnieks.lv

Izdevējs – SIA *Jaunais kurzemnieks*. Reģ. apl. nr. 1400. Iznāk pirmdienās, trešdienās, piektdienās. Pārpublicējot atsauce uz *Kurzemnieku* obligāta. Iespiests SIA *Poligrāfijas grupa Mūkusalā*, Rīga, Mūkusalas ielā 15a. Metiens – 3781.

Atmiņu raksti un baloni debesis

Kuldīgas Centra vidusskolas (KCV) 40 gadu salidojumā interesants akcents bija mācību stundas, ko vadīja pensionētie skolotāji, bet pusnaktī aptuveni 500 pasākuma viesi naksnīgajās pavasara debesīs palaida balonus.

1981. gada absolventes: veikala pārdevēja Turlavā Dace Brantevica (agrāk Pūkaine), Kuldīgas novada bāriņtiesas locekle Skaidrīte Jurevska (Bumbiere) un SIA Zig zag Factory menedžere Aija Stengrevica (Multiņa) samīļo savu bijušo skolotāju un klases audzinātāju Nadeždu Aleksandrovu.

KCV absolventu reģistrācijas laikā piedāvāja meistarstundas un jautras, radošas darbnīcas – *Kino*,

Muzejs, Rokdarbi, Tēja ar Centriņu u.c. skolas kabinetos. Lielu atsaucību guva pensionēto skolotāju

Kuldīgas Centra vidusskolas lielais kolektīvs – 63 skolotāji un 21 tehnikais darbinieks – pirms svinīgā pasākuma stājās ierindā un kopā ar direktori Brigitu Freiju iesoļoja zālē.

mācību stundas. Fizisko kultūru pasniedza Dzintra Vaivade, krievu valodu – Alda Kņaze, matemātiku – Austra Belševica. Annas Vētras ķīmijas stundā klase bija pilna un nācās ienest papildus krēslus. Skolotāja bija lūgusi bijušajiem

skolēniem nosaukt spirta formulu.

Svinīgajā pasākuma sadaļā *Atver atmiņu kladi!* tika pāršķirstītas vēstures un atmiņu lappuses, atvērta skolas grāmata *KCV atmiņu klade*.

Pusnaktī viesi devās pagalmā, lai palaistu gaisā balonus, tam sekoja

pārsteigums – grupas *Montana* uzstāšanās. Kopā ar grupu *Henrix* viesi ballējās līdz četriem rītā, vizitūrīgākie skolu pameta ap pussteptiņiem rītā.

Vija Zariņa
Lailas Liepiņas foto

Satikšanās prieks

Vilgāles pamatskolas salidojumā satikās ap 140 absolventu, un balle turpinājās līdz diviem naktīm.

Pirms svinīgā sarīkojuma viesus pie Vilgāles pamatskolas sveica Snēpeles kapela *Kā ir, tā ir*, bet skolas direktore Astrīda Štorha pastāstīja, ka tiekot svinēti 77 gadi, kopš sākusi darboties Zaļumnieku pamatskola, un 25 gadi, kopš atvērta jaunā Vilgāles pamatskola.

Viesu vidū arī kādreizējā Vilgāles skolotāja Aija Plēsuma, kura kopš 2007. gada strādā Rīgā. „Āgenskalna Valsts ģimnāzijā man ir brīnišķīga 9. klase ar vidējo atzīmi 8,1. Bet darbā jāiegulda ļoti daudz enerģijas, jo prasīgi ir bērni, vecāki, vadība,” stāsta Aija, piebilstot, ka uz dzimto pusi atbraukusi ar lielu prieku, jo kā skolniece un skolotāja viņa šeit tomēr aizvadījusi 26 mūža gadus. Uz salidojumu pie savējiem no Jūrkalnes bija atbraukusi arī Planīcas pamatskolas direktore Marija Janvāre, joprojām mundra septiņdesmitgadniece.

Vilgālnieku Dadzišu ģimenē

„Bijām jautra klase, ar sirsnību atceramies mūsu skolotājas Sandru Junkeri un Inetu Megni,” stāsta četri no 2011. gada izlaiduma jauniešiem: Pelču speciālās internātpamatskolas-attīstības centra skolotājs Edgars Saliņš, Kuldīgas Tehnoloģiju un tūrisma tehnikuma audzēkne Ieva Jansone, kā arī Ieva Skrundze, kura tagad audzina meitiņu, un no Lielbritānijas atbraukušais Elvis Rozenbergs, kurš strādā Hitrovas lidostā.

abi ir absolventi: Ieva beigusi skolu 1954. gadā, bet Imants – 1953. gadā. Imants stāsta, ka pirms pāris dienām bijis pēdējā klasesbiedra bērns.

„Esam priecīgas, gribam satikties ar skolas biedriem,” stāsta krietni jaunākā kuldīdzniece Kristīne Fībiga un viņas klasesbiedrene Baiba Bikšone, kura atkal atgriezies Vilgālē. Kristīnes un Baibas bērni

mācījušies jaunajā skolā, un viss jau te pazīstams. No Norvēģijas uz salidojumu bija ieradies tālbraucējs šoferis Viesturs Lode.

Svinīgajā apsveikuma koncertā piedalījās skolas un pagasta pašdarbnieki, kā arī absolventi – uzstājās dziedātājs Jānis Buķelis, viņa māsa, Vārmes pamatskolas mūzikas skolotāja Inese Krūmi-

Vilgāles pamatskolas teātra pulciņš (vadītāja Aija Robežniece) salidojuma koncertā izspēlēja skolas vēsturi.

ņa, muzicēja Liepājas simfoniskā orķestra vijolniece Maija Apenīte, koncertu apskaņoja absolvents Edgars Giberts.

Skolas kolektīvs, gatavojoties svētkiem, bija ieguldījis lielu darbu: gaumīgi pārvērsta sporta zāle, par ko lielais paldies pienākoties saimniecības pārzinei Maldai Zeidakai un skolotājai

Alisei Šternbergai. Absolventu klašu fotogrāfijas un atmiņas par savu skolas laiku viesi varēja atrast muzejklasē, par ko rūpējusies skolas bibliotekāre Dacīte Rozentāle, skolotāja Dina Zvejnice, darbu ieguldījusi lietvede Evika Zeidaka.

Vija Zariņa
Lailas Liepiņas foto

MEDIĶI INFORMĒ

Uzmanīgi ar divriteņiem!

Stāsta Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta Kurzemes reģionālā centra statistiķe Dārta Girgensone.

No 11. līdz 18. maijam Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā mediķi devušies uz 96 izsaukumiem. Uz slimnīcu aizvesti 48, tostarp četri bērni un viena dzemdētāja, uz citām medicīnas iestādēm – trīs. 16 vīrieši un divas sievietes bija alkohola reibumā.

Kuldīgā notikusi viena krimināltrauma, cietais vīrietis dzērumā nogādāts slimnīcā.

59 gadus vecs vīrietis nokritis no trepēm un neko neatceras, viņš ar galvas traumu nogādāts slimnīcā. 57 gadus vecs vīrietis, mājās zāģējot malku, iezāģējis rokā. 25 gadus vecs vīrietis sagriezis pirkstus. 13 gadus vecs zēns kritis no divriteņa un salauzis roku. Visi nogādāti slimnīcā.

Vienpadsmitgadīgs velosipēdists gribējis šķērsot ceļu, bet nav pārliecinājies par drošību. No aizmugures braucošais auto centies no sadursmes izvairīties, tomēr zēnu aizskāris. Puisēns slimnīcā nonācis ar sasitumiem un nobrāzumiem. Autovadītājs iebraucis grāvī, bet viņam mediķu palīdzību nevajadzēja.

Inguna Spuleniece

UGUD INFORMĒ

Tikai dūmojoša krāsns

Ceturtdien pēc 14.00 Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestā saņemts izsaukums, ka Kuldīgā, Pētera ielā, degot dzīvojamā māja. Taču izrādījās, ka dūmoja krāsns.

Kāds iemītņnieks iekurinājis krāsni, un pats no dzīvokļa aizgājis. No krāsns sākuši velties dūmi, un kaimiņi, domājot, ka sācies ugunsgrēks, izsaukuši glābējus. Valsts policijas klātbūtnē dzīvokļa durvis uzlauztas un telpas izvēdinātas.

Iveta Grīniņa

Pirmajā pusgadā – 15 uzņēmumu

„Pašlaik strādājam ar 15 uzņēmumiem,” saka Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Kuldīgas biznesa inkubatora vadītāja Līga Raituma un raksturo pirmo pusgadu.

Kopā ar viņu strādā vēl viens darbinieks – projektu vadītājs Rimants Safonovs. „Divās konsultatīvās komisijas sēdēs vērtēti seši iesniegumi, inkubatorā darbu sākuši pieci uzņēmumi, pirmsinkubācijā – desmit ideju autori,” turpina L. Raituma. „Lielākā daļa uzņēmumu ir no Kuldīgas novada, pirmsinkubācijā trīs ir no Skrundas, ļoti gaidām kādu no Alsungas. Tikko viens puisis ienesa pieteikumu, tāpēc būs vēl vairāk. Pirmsinkubācijā vajadzīga tikai iecere, cilvēki bieži vēl strādā algotu darbu un tikai domā par savu biznesiņu. Mēs lēnām ideju liekam kopā ar naudas plūsmas aprēķinu, rakstām biznesa plānu, palīdzam tikt skaidrībā, vai ideja var kļūt ienesīga. 15 uzņēmumiem neviena darbības joma nedublējas. Man nebija ienācis prātā, ka idejas var būt tik daudzveidīgas: pārtikas, sveču ražošana, kokapstrāde, šūšana, citi pakalpojumi. Viens no aprīlī uzņemtajiem bijušās kafējnīcas *Vāverīte* telpās atvērīs kafējnīcu, bet jūnijā gatavojas atvērt populāro izlaušanās spēli jeb *Escape Room*. Mūs arī pašus ļoti interesē, kas būs iznācis.”

STRAUJĀKĀ IZAUGSME – IESĀKUMĀ

„Pirmsinkubācijai topošie uzņēmēji var pieteikties visu laiku,” uzsver L. Raituma. „Šajā posmā vērojama straujākā izaugsme. Pusgadā, netērējot naudu, var uzzināt, vai iecere būs dzīvotspējīga. Vajadzīga tikai ideja, bet tā mūsu sadarbības laikā bieži vien

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras biznesa inkubatoru vadītājiem reizi mēnesī notiek mācības. Kuldīgā visi apmeklēja uzņēmumus *Stiga RM* (attēlā), *Milzul* un *Goldingen Train*.

transformējas par ko gluži citu. Dalībniekiem jātērē tikai laiks, lai piedalītos konsultācijās un mācībās. Ja tās notiek Liepājas vai Ventpils inkubatorā, mūsējie var braukt arī uz turieni. Inkubācijai var pieteikties līdz trīs gadus veci uzņēmumi, kuri izstrādājuši biznesa plānu, varbūt jau atraduši finansējumu un zina, kā un kad sākt ražošanu, cik tas maksās un kādi varētu būt ienākumi. Arī šajā posmā nozīmīga vieta ir mācībām, meistarklasēm, bet piedāvājam virkni pakalpojumu, ko finansējam ar 50%. Klāsts ir plašs: grāmatvedība, juridiskā palīdzība, dalība Latvijas izstādēs, mājaslapas, e-veikali, dizains precēm un pakalpojumiem, mārketinga un korporatīvie materiāli,

baneri, audio un video reklāmas, prototipu izstrāde un citi. Ja komersantam vajadzīgs īpašs pakalpojums, kāda šajā sarakstā nav, mēģinām palīdzēt, ja viņš var pamatot, ka tieši tas svarīgs uzņēmuma attīstībai.”

MĀCĪBAS DALĪBNIEKIEM UN PAŠIEM

„Pasākumus dalām lielos blokos. Viens no tiem – tematiskie semināri vidēji reizi mēnesī, kuros var piedalīties visi interesenti. Prieks, ka izdevies kooperēties ar Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centru, ar vietējo rīcības grupu *Darīsim paši*, lai pasākumus apvienotu. Jūnijā plānojam lekciju un meistarklasi kopā ar Kuldīgas mākslinieku re-

zidenci tās vasaras dizaina skolā. Starptautiski atzīts lektors Stefans Morics nāks uz inkubatoru. Otrs kopīgs seminārs būs augustā.

Reizi mēnesī iedvesmas stāstos dalās mentori, kuri jau sasnieguši to līmeni, uz kuru mūsu uzņēmēji tikai tiecas. Pasākumu ciklā *Soli tuvāk biznesam* apskatām tematus, par kuriem vēlas zināt topošie uzņēmēji. Reizi mēnesī mārketinga lekcijas vada Valmieras biznesa inkubatora vadītājs. Jauki, ka varam izmantot kolēģu zināšanas, jo Latvijas Investīciju un attīstības aģentūrā (LIAA) esam 15 inkubatori un katram bagāža atšķirīga. Pati pirms dažām dienām Liepājā stāstīju, kā atrast finansējumu Eiropas Savienības fondos,” piebilst L. Raituma.

Var pieteikties līdz 20. jūnijam, nākamā iesniegumu izvērtēšana 5. jūlijā.

Pirmsinkubācija

- Ilgst pusgadu. Pēc tā topošais uzņēmējs:
 - * dibina SIA vai kļūst par individuālo komersantu un tālāk darbojas inkubatorā;
 - * iepauzē un pārdomā, vai turpināt savu ideju attīstīt;
 - * saprot, ka uzņēmējdarbība viņu nesaista, un šo darbu neturpina.

Inkubācija

Piesakās reģistrēti komersanti, kuriem ir biznesa plāns, naudas plūsma un skaidra vīzija, ko darīt.

SADARBĪBA AR SKOLĀM

Izveidojusies sadarbība arī ar trim skolām: Kuldīgas Centra vidusskolu, V. Plūdoņa Kuldīgas ģimnāziju un Pelču speciālo internātpamatskolu-attīstības centru. „Aicinām pie sevis skolēnu mācību uzņēmumus, piedāvājam darbnīcas un meistarklases,” skaidro inkubatora vadītāja. „Mūsu mērķis – lai pēc tam skolēni turpina uzņēmumā darboties. Piedalāmies Karjeras dienu pasākumos, stāstām, kā idejai pārtapt par biznesu.

Savukārt Kuldīgas festivālā *Lido zivis* un Skrundas Pilsētas svētkos, kur piedalījāmies kopā vienā teltī, mūsu dalībnieki var parādīt, ko jau sasnieguši, un nepastarpināti dzirdēt pircēju atsauksmes.” Augusta beigās plānots vērienīgs pasākums visiem LIAA biznesa inkubatoru dalībniekiem.

Iveta Grīniņa
Roberta Prauliņa foto

Ko stāsta muižas

Eiropas Parlamenta deputāts Artis Pabriks Kuldīgā atklāj fotoizstādi par 15 Latvijas muižām, ko atjaunojuši privātie īpašnieki, un komentē, kā katrs stends tapis.

Kuldīgas bibliotēkā līdz 25. maijam apskatāma Eiropas Parlamenta deputāta Artisa Pabriksa veidota izstāde, kurā 15 Latvijas, tostarp Kuldīgas un Skrundas novada, muižu liktenis atainots fotogrāfijās, ko viņam atsūtījuši vēsturisko namu īpašnieki.

„Kultūrceltnes, kuras atjaunojuši privātie īpašnieki, ieguldot ļoti daudz darbu un savu naudu, ir Latvijas bagātība un mūsu visu vēsture,” atklāšanā sacīja A. Pabriks.

„Ar šo projektu, pie kura strādāju pusgadu un kurā fotogrāfijās redzams, kā katra muiža izskatījās pirmsākumos, kā – pēckara gados un kā atjaunotas šodien, gribēju veicināt arī citiem vēlmi kādu kultūrvēsturisku vērtību sakopt. Gribēju parādīt, ka to var izdarīt ne tikai par valsts naudu, bet arī ar privāto iniciatīvu.” Iepriekš izstāde bija aplūkojama Rīgā un Liepājā, pēc Kuldīgas tā dosies uz Madonu.

Jolanta Hercenberga
Roberta Prauliņa foto

Lai skolēniem vasara droša

Kuldīgas pamatskolā pasākumā *Droša vasara* bērniem bija jāpazīst ceļa jāpazīst ceļa zīmes un jāpaskaidro to nozīme. Viņiem palīdzēja Runcis Rūdis un Bebrs Bruno.

Pasākumā *Droša vasara* Kuldīgas pamatskolu apmeklējuši Valsts policijas Kuldīgas iecirkņa darbinieki.

Tikties ar audzēkņiem devās kārtības policijas nodaļas nepilngadīgo lietu inspektore – majore

Santa Ose un kapteine Linda Lauļa, satiksmes uzraudzības rotas jaunākā inspektore, kapteine Zita Mazzariņa un patruļpolicijas nodaļas kārtībnieki: kaprāļi Ugis Strautiņš un Raimonds Šabāns.

1.–4. klašu skolēni iesaistīti

spēlē, kurā bija jāatbild uz jautājumiem par drošību dažādos gadalaikos un par drošību uz ceļa. Skolēni iesaistījās labprāt, bija zinātkāri un uzdeva jautājumus.

Iveta Grīniņa
Valsts policijas arhīva foto

Strādās tiem, kuri vēlas baudīt kultūru

Jau trīs mēnešus Īvandes pagastā kultūras un sporta pasākumus rīko bijusī rīdziniece, tagad Īvandniece Anna Šūna.

Anna Šūna tikko sākusī vadīt kultūras un sporta dzīvi Īvandē. Viņa gatava uz klausīt vēlmes un rīkot tādus pasākumus, kādus grib vietējie ļaudis.

Pirmos mēnešus viņa uz laiku aizvietojusi pārvaldes sekretāri, tāpēc kultūras darbam tā īsti pieķērusies tikai no maija vidus. Aizvietojot sekretāri, varēts iepazīt pagasta cilvēkus un pārvaldes darbu. Lielienu sarīkojums bijušas ugunsdrošības jaunajā amatā.

Iedzīvotāju sapulcē pārvaldes vadītāja Anda Upleja atzina, ka Īvandnieki ir diezgan kūtri pasākumu apmeklētāji. Reizēm pat žēl, ka rīkošanā ieguldīts daudz pūļu un naudas, bet atnāk dažī. Anna uzskata, ka ar varu piespiest nevar, bet viņa gatava strādāt tiem, kuri vēlas kaut ko redzēt vai dzirdēt: „Ir tādi cilvēki, kuri vēlas balles, citi grib brukt uz teātriem. Orientēšos uz tiem un centīšos sagādāt prieku. Pārējos ik pa brīdim mēģināsim vilkt ārā no mājām.”

NO MALTAS UZ ĪVANDI

Anna savulaik mūzikas skolā mācījusies čella spēli, nodarbojusi ar jāšanas sportu un trīs gadus nodzīvojuši ārzemēs – Vidusjūras salā Maltā. Kad mamma iegādājusies māju Īvandē, atnākusi dzīvot pie viņas, jo vienmēr gribējusi dzīvot laukos. Pilsētā īsti labi nekad nav jutusies: „Rīga man nekad nav patikusi – viss šķitis par strauju, par drudzainu, cilvēki īgni...”

Pēc skolas Anna sākusī apgūt interjera dizainu. „Mani aizrāva

mākslas stundas, esmu gājusi dažādos pulciņos, interesēja arī vēsture, jo tēvs ir vēsturnieks. Šķita loģiski mācīties dizainu. Drīz sapratu, ka tas man tomēr nepatīk, jo interjera dizains ir gandrīz vienīgi matemātika un rasēšana. Mākslas tur izrādījās maz. Tāpēc šajā profesijā neesmu strādājusi ne mirkli.

Kopā ar draugu aizbraucu uz Maltu. Vienkārši dzīvoju – nebija vajadzības meklēt nodarbošanos. Tomēr arī šī sala nekļuva tuva. Maltā ir tikai klintis un jūra. Pilsēta pie pilsētas – viena beidzas, otra sākas. Zālīti un zaļumus reti var redzēt, vasaras ļoti karstas. Kādam tas patīktu, bet man vajag, lai ir zaļš, lai gadalaiki mainās.

Atgriezies, jo gribēju dzīvot savā zemē, ilgojos pēc laukiem un dzīvniekiem – kopš bērnības aizraujos ar zirgiem. Savulaik Baldonē trenējos. Mana disciplīna ir konkūrs. Arī tagad mums ir zirgi. Mamma uz Īvandi pārcēlās jau pirms pāris gadiem, es pavisam nesen. Mums ir neliela saimniecība skaistā vietā meža ielocīnā. Viss tikai pašu priekam.”

„VISS NOKĀRTOJAS PATS”

Par to, kā nokļuvusi kultūras lauciņā, Anna saka: „Viss nokārtojās pats no sevis – nejausi. Speciāli darbu nemeklēju, bet piecājos, ka tā iznācis. Ar mammu bijām Lauku konsultāciju un

izglītības centrā, kur runājām par ko citu. Kad saruna ievirzījās personiskākā guļņē, lauku konsultante Inese Blūma ierunājās, ka Īvandē nav kultūras darbinieces.

Man, protams, izstāstīja, kādi ir kultūras darbinieka pienākumi, taču pagastiņš mazs, un man ir tikai pusslodze. Nevienu jau nevar piespiest darīt to, ko viņš nevēlas. Tomēr gribas, lai cilvēkiem te ir labi, lai katrs atrod ko sirdij patīkamu.”

MAZS PAGASTIŅŠ

Rīkojot pirmo pasākumu Lieldienās, Anna balstījusies tradīcijās un neko ekstravagantu nav meklējusi: „Bija ļoti auksti, bet beigās atnāca diezgan daudz. Ripinājām olas, topā bija jēlu olu mešanas sacensības, spilvenu kaujās varēja labi sasildīties. Cienājam visus ar kāpostiem un desiņām.”

Diemžēl pašlaik Īvandē nav ansambļa, jo nav vadītājas, toties vēl aizvien satiekas sieviešu klubiņš. Jautāta pati par savām interesēm, Anna atbild: „Man ir parastas aizraušānas: zirgi, mūzika, kino.”

Pirmajā Kuldīgas novada kultūras darbinieku sanāksmē Anna paklausījusies, ko dara citi, un secina: „Esam mazs pagastiņš, mums nav tādu apgriezīenu kā citiem, nav pašdarbnieku, bet kultūras un sporta pasākumi noteikti būs.”

Īvandes muiža ir iecienīta vasaras nometņu vieta, bet tā tiek izvēlēta arī kāzām un citām svinībām.

Muižā šovasar viesu būs daudz

„Esam panākuši to, ko vēlējāmies, – visa vasara Īvandes muižā ir aizņemta, un gribētāji zvana vēl. Arī ziema nebija tukšais periods. Šīgada sezona sākusies agri,” saka tūristu mītnes Īvandes muiža biroja administratore Silga Sproģe.

Jūnijā būs gads, kopš viņa strādā uzņēmumā, kas telpas nomā no pašvaldības.

SEZONA JAU SĀKUSIES

Aktīvais laiks te sākās jau maija otrajā nedēļā: „20. maijā bija pirmās kāzas. Gaidāms liels korporatīvs pasākums, kas pulcēs ap 100 cilvēku. Jūnija sākumā atkal kāzas, bet no 12. jūnija – nometnes: pirmā būs Kuldīgas futbola skola, to nomainīs Rīgas paukošanas klubs *Asmens*, pēc tam Kuldīgas novada sporta skolas audzēkņi. Pa vidu vēl vienas kāzas. Augusta sākumā mums ir nometne *Laba daba*, kurā būs vairāk nekā 200 dalībnieku. Augusta beigās atkal kāzas. Sezona varētu beigties septembrī vai oktobrī. Pagājušogad vēl oktobrī tūristu mītne bija piepildīta.” Arī ziema bijusi gana laba: februārī, martā un aprīlī te rīkoti pasākumi.

TIEK GALĀ DIVI DARBINIEKI

Īvandes muižā bez biroja administratores par viesiem rūpējas saimniecības daļas vadītājs Artūrs Cērps, kam jānodrošina, lai visi justos labi – tas nozīmē nest malku un kurināt daudzās

krāsnis. Tāpēc ziemā ciemiņu ierašanās jāzina laikus. „Kad ir lieli pasākumi, mūsu komandai pievienojas cilvēki, kuru ziņā ir galdu klāšana un mielasts,” skaidro Silga. „Ziemā varam uzņemt ap 80 viesu, vasarā – vairāk nekā 100, jo otrajā ēkā, kur sporta zāle, otrajā stāvā ir istabiņas.

Istabās gulētāju skaitu var variēt – no četriem līdz desmit, liekās gultas var arī iznest ārā. Viena duša ir otrajā stāvā gaitēna galā, pārējās – pagrabā. Gaidot jauno sezonu, bijis neliels remonts.”

S.Sproģe gandarīta, ka ceļotājiem var piedāvāt dažādu nakšņošanu – ja ir vēlme, var palikt teltī vai arī guļammaisā sporta zālē: „Viesi ir dažādi. Protams, ir tādi, kurus neapmierina dušas gaitēna galā, citi prasa virtuvīti, bet to nevaram piedāvāt, taču cenšamies, lai visi apmierināti.”

Aiz muižas gravā ir dabas taka, kas par pašvaldības konkursa *Darīsim paši* naudu ierīkota pirms pāris gadiem. To cenšoties uzturēt pagasta pārvalde.

ĪSUMĀ

Darīsim paši – viens projekts

No Īvandes pagasta Kuldīgas novada pašvaldības konkursā *Darīsim paši* šogad iesniegta viena iecere, ko vēlas īstenot draudze.

Projektā *Mēs savai baznīcai* domāts pārkrāsot solus un balkonu, kā arī izgatavot pārvietojamus galdus un solus, lai pasākumus var rīkot laukā.

„Ar projekta naudu droši vien nepietiks, bet Īvandes baznīcai ir labi ziedotāji. Ir vēl tās jubilejā saziedotā nauda, tāpēc ieceri varēsim īstenot,” saka pagasta pārvaldes vadītāja Anda Upleja. Īvandē dievkalpojumi notiek mēneša otrajā un ceturtajā svētdienā 14.00. Kalpo mācītājs Mārtiņš Burke-Burkevics.

Bērni dosies dabā

27. maijā Īvandes bērni dosies pavasara ekskursijā uz Kabiles mežinieka Aivara Bergmaņa atpūtas un mācību parku *Ozolu biotops* un uz pašu pagasta saimniecību *Zāģeri*. Doma sapulcināt visus pagasta bērnus un kopā ar vecākiem aizvest interesantā ekskursijā pirmoreiz īstenota pagājušogad. Pēc tam visi vēl kādu laiku pakavējas Īvandes muižas parkā, kur tiek pacienāti, pastāstīja pārvaldes vadītāja Anda Upleja.

Būs Baznīcu nakts koncerts

Baznīcu naktī 2. jūnijā 21.00 Īvandes dievnamā uzstāsies Kuldīgas saksofoniste Līga Aleksandra Jāvalde, koncertmeistare Stella Pavloviča, Alsungas mūzikas skolas Ēdoles filiāles audzēkņi u.c. dalībnieki.

Iveta Grīniņa, Aivara Vētrāja foto

Lappuse tapusi sadarbībā ar Kuldīgas novada pašvaldību.

Ko var piedzīvot ārpus pilsētas

27. un 28. maijā 120 saimniecības Latvijā un 70 Lietuvā atver durvis, lai popularizētu laukus, pašu audzētus, gatavotus produktus un dažādus pakalpojumus, lai pilsētniekus ieinteresētu divas dienas doties no pilsētas prom.

Ikviens var iepazīt lauku dzīvi, nobaudīt labumus, atrast saimniecības, no kurām iegādāties tur audzēto un saražoto, iesaistīties nodarbēs un piedzīvot sajūtas, kādas sniedz tikai lauki. Uz atvērtajām dienām aicina biedrība Lauku ceļotājs. Šogad akcijā apvienojušās Latvijas un Lietuvas lauku tūrisma asociācijas, lai iesaistītu lauksaimniecības vēsturisko mantojumu agrotūrisma. Rīkotāji skaidro, ka šogad akcents ir uz apmeklētājiem atvērto lauku saimniecībām un vietām, kurās var iepazīt un piedzīvot lauksaimnieciskos procesus no pirmās roku līdz mūsdienīgai ražošanai, demonstrējumiem un meistarklasēm, iepazīstinot ar senā mantojuma pielietojumu mūsdienās (zivju kūpināšana, maizes, cepšana, nodarbība utt.).

„Sieru ēdu, alu dzēru, maizi cepu”

Tā varētu teikt pēc ceļojuma, ko aprīlī Lauku ceļotājs sagādāja žurnālistiem, kuri paviesojās trīs saimniecībās Zemgalē un vienā – Lietuvā. Arī tās viesus gaida gan akcijā nedēļas nogalē ar īpašu piedāvājumu, gan ikdienā.

Lauku sēta Caunītes 2

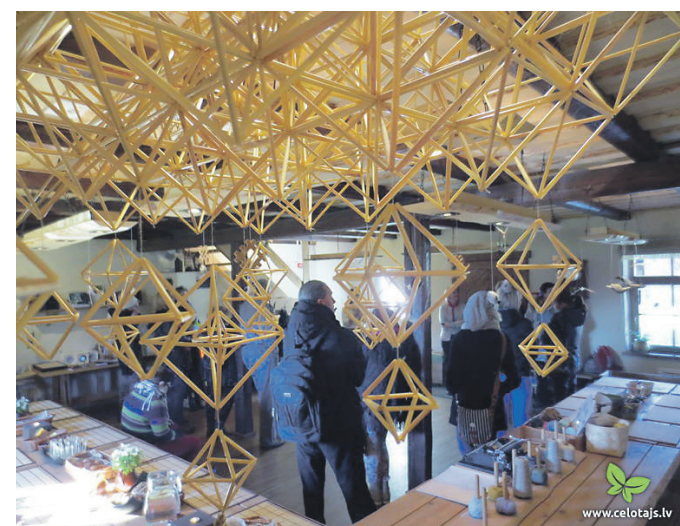
„Man 3x3 ir katru dienu”

Tā, uzņemot viesus, atzina Caunīšu saimniece Santa Rubene, kura vadās pēc latviskās dzīvesziņas, kas ir pasaules latviešu ģimeņu kustības 3x3 pamatā, un cenšas to iemācīt arī tūristiem.

„Māja dzīvo latvisku dzīvi, klētī mums ir gadskārtu aplis no koka, puzuri. Savu stāstījumu un rādījumu balstu tajā, kas atrodams dainās. Esmu pārliecinājusies, ka latvietis dzīvo pa sauli. Kad atbrauc viesi, stāstu par to gadskārtu, kas tuvākā,” tāda ir Santas filozofija.

Pašai bijis pārsteigums, uzzinot: kristīgais kalendārs kārtots pēc Mēness, latviskais – pēc Saules: „Izskaidrojums ir loģisks. Mēs esam ziemeļos, kur svarīga saule, bet kristietība radusies dienvidos, kur mēness dod atelpu no karstuma.”

Par to, vai Caunītes sniedz tūrisma pakalpojumus, Santas vīrs Jānis šauboties vēl tagad – vienkārši atbraucot ciemiņi, kuriem tiek parādīts, ko Rubeni dara. Santa smejas, ka tik vienkārši nav, bet piedāvāt aizvien ko jaunu un interesantu ļaujot mājturības skolotājas izglītība. „Iesākām pavisam vienkārši. Meitas skolotāja teica: „Dzirdējām, ka jūs mājās maizīti cepat. Varbūt varam pie jums Mārtiņus nosvinēt?” Man šī doma iepatīkās. Izcepām maizi, izgājām Mārtiņdienas rotaļas, uztaisījām gaiļus, lai istabām ir rotājums. Domājāt, ka viņi pēc tam turēja mutes ciet? Atbrauca nākamie, nākamie, līdz bija zvans no Jelgavas tūrisma centra, kur aicināja reģistrēties kā pakalpojumu sniedzējus.”

Santa Rubene: „Vislielākais prieks, kad šurp atbrauc bērni un paši izveido mākslas darbus.”

Santa Rubene: „Šeit nav etnogrāfiskais brīvdabas muzejs – latviskai dzīvo mūsu ikdienā. Senās lietas lietojam, bet neatsakāmies arī no jaunām un ērtākām.”

Saimniece Santa Rubene klētis dekorus darinājusi pati.

Biedrība Lauku ceļotājs dibināta 1993. gadā, tās mērķis ir lauku tūrisma attīstība kopējā lauku ekonomikas kontekstā, sadarbojoties ar lauksaimniecības, dabas aizsardzības un citām nozarēm un pašvaldībām.

Akcija organizēta projektā Lauksaimniecības tradīciju mantojums agrotūrisma Latvijā un Lietuvā, ko finansē Eiropas Savienība Latvijas-Lietuvas programmā Interreg 2014.–2020. gadam.

Atvērtais dienās laukos ciemiņus gaida un īpašu programmu ar atlaidēm piedāvā 120 saimniecības Latvijā un 70 Lietuvā.

Diemžēl trīs mūsu novados – Alsungas, Skrundas un Kuldīgas – akcijā piedalās vienīgi strausu ferma Nornieki Snēpeles pagastā.

www.celotajs.lv
Izvēlieties saimniecības (www.celotajs.lv sadaļās Dalībnieki vai Karte) un maršrutu plānoiet, izpētiet vietu kartē!

- Apmeklējumu der iepriekš saskaņot, lai īpašnieki var plānot uzņemšanu.
- Kontakti – sadaļā Dalībnieki, atverot katras saimniecības akcijas piedāvājumu.

• Nav sliktā laika, ir tikai nepiemērots apģērbs. Sarūpējiet ceļojšanai un lauku videi ērtas drēbes un apavus!

• Saimniecībās varēs iegādāties produkciju, tomēr visur nevar maksāt ar bankas karti – noderēs skaidra nauda.

Siera ražotne Celmi 3

Govju portreti – gleznās

Codes pagasta saimniecība Celmi ar 70 slaucamām govīm, 70 teļiem un tikpat hektāriem zemes dibināta jau 1929. gadā. Tagad te var iegādāties sāļu, pikantu, alkšņu malšanas kūpinātu un saldu sieru – 21 veidu. Arī pienu, sviestu, krējumu, biezpienu.

Inga Celma lepojas, ka Bauskas novadā darbojas trešdaļa no visiem Latvijas mājražotājiem. Šis siers tiek tirgotos gan pašu sieraotavā, gan tirdziņos pilsētās, gan piegādāts glauņākajiem restorāniem. Uz Kuldīgas svētkiem gan nebraucot – par tirgus vietu jāmaksā dārgi, bet nopirkts parasti maz.

„Mums ir arī strādnieki, bet pārsvarā strādājam paši – ģimene. Esmu egoistiska mamma, tādēļ bērniem ir sava saimniecība, tomēr viens otru papildinām,” stāsta Inga. Izrādot biroju, viņa palepojas: „Domāju, ka mana saimniecība ir vienīgā Latvijā, kuru govju portreti iemūžināti gleznās, piemēram, Jura Gērmaņa, Jāņa Anņaņa un citu mākslinieku darbos. Jau 14 gadus Bauskā notiek plenēri. Es viņus pabaroju, viņi mēdz atbraukt, lai smeltos iedvesmu, uzestu treknus lauku labumus, bet man par to tiek pa gleznai.”

Inga Celma rāda, kā viņas gotiņas zīmējuši bērni. Bet aizmugurē pie sienas profesionālu mākslinieku gleznoti govju portreti.

Celmos var nogaršot un nopirkt 21 veidu siera.

Inga Celma: „Atbrauc divi autobusi no Rīgas ar skolēniem. Aizvedu pie gotiņām, visi skatās uz tesmeņiem. Domāju: kādi gudri bērni – nolūko, kura pienīgāka. Pēkšņi viens jautā: „Kā tiekiet pie teļiem, ja nav neviena buļļa?” Saku, ka ir tāda mākslīgā apsēklošana. Prasa, lai pastāstu. Es jau ievēlu elpu, bet skolotāja iesaucas: „Nē, nē! To uzzināsiet zooloģijas stundā.””

Pakrojas muižas ziemas dārzs galvenajā ēkā. Tur barons fon Rops viesus ilgi nav turējis, bet aicinājis uz otro stāvu, kur atradās dzīvojamās telpas. Savukārt kalpotāji mituši diezgan gaišā un augstā pagrabstāvā.

Kā 19., tā 21. gadsimtā Pakrojas muižas viesistabā tiek uzņemti ciemiņi – te darbojas viesnīca. Savulaik šī bija barona dzimtas dzemdību zāle. Baronese un citas radu dāmas šurp braukušas laist pasaulē bērnus. Tagad te var pārmaksāt ģimenes arī ar mazuļiem.

Atpūtas komplekss Miķelis 4

Ēkas un auto paglābti no aizmirstības

Bauskas novada Gailišu pagasta atpūtas kompleksa Miķelis restorānā garantētas smalkas pusdienas.

Šeit katrs var palūkoties, kā savulaik strādājis kalējs.

Atpūtas komplekss Miķelis nosaukts kārtīga auna vārdā – tas savulaik te ēdis zāli, arī atdusas netālu, Mūsas krastā, bet 80. gados filmējies filmā *Saulessvece*. Par to atgādina metāla skulptūra kompleksa centrā.

Vēl 1975. gadā, kad slavenais kolhozs Uzvara bijis bagāts, vadība nolēmusi izveidot mazu brīvdabas muzeju no apkārtnē tipiskajām 19.–20. gadsimta zemnieku sētas ēkām. Tās nelegāli atpirktas un atvestas no turienes, kur meliorācijas dēļ būtu nojauktas. Tagad te ir kalēja darbnīca, var izzināt visu par labības ciklu no sējas līdz graudu apstrādei. Ir arī dzīvojamā ēka, kas Gailišu ciemā bijusi vecākā celtnē. Daži balķi ir pat 250 gadu veci.

Līdzās slejas restorāns, naktsmītne, pirtīņa. Apmeklētāju interesi saista arī Mašīnu muzejs. Tajā tāpat no apkārtnes savāktas dažādu laiku mašīnas – no pirmajiem ugunsdzēsēju auto līdz mašīnām, kādas lietoja padomju laiku nomenklatūra. Mašīnas vēl tagad tiek pārkārtas no kolekcionāriem, atrastas vecos šķūņos un citur. Vestas teju no visas pasaules, bet ar domu, ka tādas reiz braukušas arī pa Zemgales ceļiem.

Ārpus likuma

Čaika-13 Mašīnu muzejā tiek dēvēta par likuma izņēmumu.

1982. gadā Bauskas puses kolhoza Uzvara priekšsēdis Ivars Jansons ieguvis Sociālistiskā darba varoņa nosaukumu un Zelta zvaigzni. Maskavas draugi izkārtojuši 1972. gada Čaiku. Ne jau lai braukātu pa kolhozu, bet lai pakaitinātu augstākstāvošos. Rīgā lauksaimniecības ministram amats krieti augstāks par kolhoza priekšsēdi, un viņš leņpi brauc Volgā, bet laukņi pie ministrijas tiek pievests Čaikā. Iepriekš izpētīts, kā piebraukt tā, lai visi redz, un kā mašīnu nolikt priekšā ministra braucamajam. Ministram tas nepatīk, bet Uzvaras priekšsēdim izdarīt neko nevar.

Augstākā klase

Dažs Mašīnu muzeja eksponāts Padomju Latvijā nevarēja piederēt nevienam, piemēram, ZIL -117 – 70. gadu vidū tas bija augstākās klases limuzīns.

Lai ar tādu brauktu, vajadzēja būt vai nu PSRS līmeņa ministram, vai Centrālkomitejas politbiroja loceklim. Šī automašīna bijusi PSRS vadītāja Leonīda Brežņeva dāvana bijušās Čehoslovākijas armijas virspavēlniekam. Padomju Latvijā lepnākais auto bija Čaika, kas pienācās tikai trim: kompartijas pirmajam sekretāram, Augstākās Padomes Ministru Padomes priekšsēdim. Parasts ministrs brauca ar Volgā.

Pakrojas muižas dzīvais muzejs 5

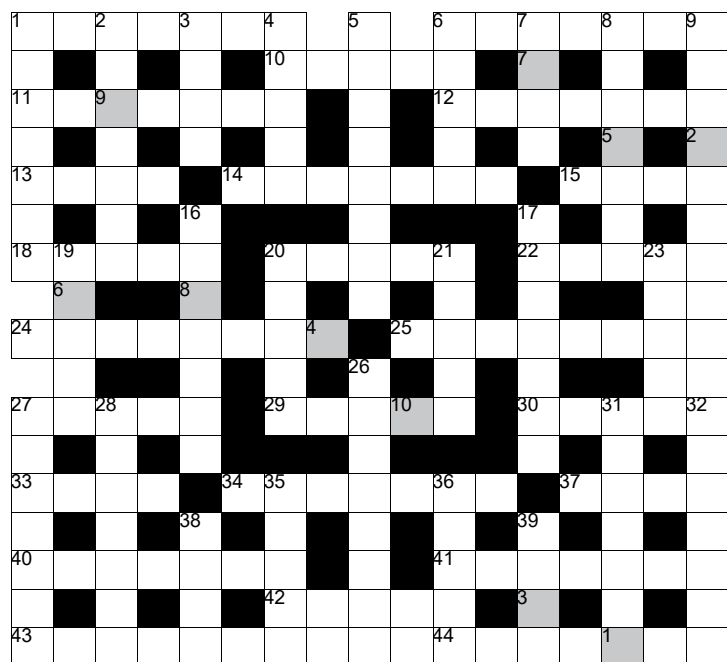
Ciemos pie fon Ropiem

Pakroja – Lietuvas lielākajā muižā – katru nedēļas nogali no 12.00 tiek gaidītas ģimenes, lai ietērptos muižnieku drānās un izdzīvotu šī laikmeta valdzinājumu.

Var iepazīt arī valnieku dzīvi, savām acīm redzēt gan darāmo, gan vagaru piktu, ar baronu apspriest muižas lietas, bet no guvernantes uzzināt pikantākos noslēpumus. Tiek piedāvātas darbnīcas, var iegriezties alus brūzī, kūtī, zirgu stallā un arī pie pirtīmu meistara, kur radīt savu smaržu. Baroni fon Ropi bijuši Baltijas vācieši, cieši saistīti ar Latviju. Viņi te valdījuši piecās paaudzēs. Padomju gados šeit darbojusies lauksaimniecības skola, pašlaik – dzīvais muzejs, kas skatāms gan pilī, gan sētā, gan amatnieku mājās. No 43 ēkām atjaunotas 26, ir arī 50 ha parks. Pakrojas muiža atrodas 130 km no Rīgas, 50 km no Rundāles.

Ingunas Spulniece Lauku ceļotāja arhīva foto

KRUSTVĀRDU MĪKLA

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----

Veidojusi Agita Leontjeva.
Risinājumu gaidām līdz 24. maijam.

Horizontāli: 1. Itāliešu gleznotājs, tēlnieks, arhitekts (1308–1368). 6. Angļu rakstnieks (1812–1870). 10. Zodiaka zvaigznājs. 11. Poļu aktieris, režisors (1885–1947). 12. Sens Britu salu (bez Īrijas) nosaukums. 13. Pakistānas lielākā upe. 14. Mūžzaļš siltzemju skuju koks. 15. Mobilo sakaru operators Latvijā. 18. Armēņu rakstnieks (1878–1964). 20. Atmosfēras nokrišņu veids kā plāns ledus kristāliņu slānis. 22. Latviešu šķēpmetējs, olimpiskais čempions (1939). 24. Itāliešu gleznotājs (1494–1557). 25. Cilvēks ar šauriem, dogmatiskiem uzskatiem. 27. Mirdzums ap dievību un svēto galvām. 29. Latviešu dziedātājs, liriskais tenors (1878–1966). 30. Ceļa segumā, zemē iespiestas slīdes, ko izveidojuši transportlīdzekļa riteņi. 33. Mazais svētceļojums uz Meku. 34. Valsts Eiropā. 37. Sapuvusi koka serde (apv.). 40. Norvēģu rakstnieks (1912–1978). 41. Sengrieķu tēlnieks (4. gs. p.m.ē.). 43. Posmos sadalīta komandu sacensība dažādās distancēs, kurās komandas dalībnieki mainās cits ar citu. 44. Viengadīgs lakstaugs ar īsu veģetācijas laiku.

Vertikāli: 1. Latviešu aktrise (1947). 2. Bīskapa krēsls dievkalpojumā. 3. Itāliešu kinoaktieris (1941). 4. Jūrmalas pilsētas daļa. 5. Beļģu grafiķis un gleznotājs (1889–1972). 6. Portugāļu jūrasbraucējs (1450–1500). 7. Rīgas sadraudzības pilsēta. 8. Ķīmiskais elements – pelēks, spīdīgs metāls. 9. Bulgāru rakstnieks (1907–1979). 16. Pirmo triju vai visu četru evaņģēliju salīdzinājums paralēlās slējās, kur vienādi vai līdzīgi posmi ir izvietoti blakus. 17. Apdzīvota vieta Ogres novada Madlienas pagastā. 19. Upe Gruzijā. 20. Audums ar ļoti blīvu, smalku, īsu plūksnu labajā pusē. 21. Latviešu rakstnieks un literatūrvēsturnieks (1901–1942). 23. Speciāli izveidota, parasti mazliet paaugstināta ielas daļa gājēju kustībai. 26. Sfēras viduslīnija. 27. Kainozoja otrais periods. 28. Pilsēta Francijas D. 31. Apdzīvota vieta Balvu novada Vectilžas pagastā. 32. Kakla mugurējā daļa (cilvēkam vai dzīvniekam). 35. Cilindriskas formas keramikas trauks ar osu. 36. Skaitlis, kas ir robeža starp pozitīvajiem un negatīvajiem skaitļiem. 38. Sašaurināts mugurkaula turpinājums. 39. Ķermenis, kura visi virsmas punkti atrodas vienādā attālumā no viena punkta.

Pareizā atbilde: **RENTABILĪTĀTE**
 (ekonomiska efektivitāte, ienesīgums).

Atbildes

Horizontāli: 3. Promenāde. 5. Torpēdzivis. 10. Torbasi. 11. Edikula. 15. Cista. 16. Stīpras. 18. Prast. 19. Iekarst. 20. Piltene. 21. Ansis. 22. Apātija. 25. Rikas. 28. Etiķete. 29. Buklets. 31. Amfiteātris. 32. Andromeda. **Vertikāli:** 1. Aplombs. 2. Menisks. 4. Elda. 6. Pasēt. 7. Indra. 8. Postskripts. 9. Klarnetists. 12. Timiāns. 13. Sprints. 14. Usnejas. 16. Susta. 17. Svira. 23. Putni. 24. Jaust. 26. Šķembas. 27. Plaisas. 30. Zero.

Pareizi atbildējuši: Vizma Dzalba, Vilnis Bēniņš, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Helēna Remerte, Velta Višņevska, Dace Gulbe, Ausma Kreidere (pareizi atminējuši arī iepriekšējo mīklu).

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam*, *Kurzemnieks*, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstuļu kastītē. Balvā vērtīga dāvana.

KONKURSIŅŠ

Tēlotājmākslas spēle

113. kāрта

Šis krievu un ukraiņu gleznotājs (1844–1930) bija viens no ievērojamākajiem 19. gs. Krievijas gleznotājiem. Reālisma pārstāvis. Mācījies Pēterburgā, papildinājis zināšanas Francijā un Itālijā. Vēlāk kļuvis par pasniedzēju Pēterburgas Mākslas akadēmijā. Gleznojis vairākus ievērojamu personu portretus.

Atbildes gaidām **līdz 23. maija 12.00: Tēlotājmākslas spēle, Kurzemnieks**, 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv, vai redakcijas durvju pastkastītē. Balvā vērtīga dāvana.

112. kārtas atbilde: Sandro Botičelli, *Primavera (Pavasaris)*, 1482.

Pareizi atbildējuši: Velta Višņevska, Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Guntis Obodņikovs, Gunta Flesnere.

MANS MĀJDZĪVNIIEKS

Divi draugi un mājas sargi

Atraktīvā Elīna Dieziņa, Kuldīgas Centra vidusskolas 11.m klases skolniece, brīvajā laikā dzied, spēlē akordeonu un sporto, tomēr neaizstājami brīži ir tie, kurus viņa pavada ar ģimeni un četrkājainajiem mīļiem.

Elīna Dieziņa: „Suņiem saimnieks ir vissvarīgākais.”

Dieziņu ģimeni Pelčos katru dienu mājās sagaida sanbernārs Bruno un kane korso jeb korsosuns Bella.

SAGAIDA AR PRIEKU

Elīna beigusi mūzikas skolu, kurā apguva akordeonu. Tagad spēlējot retāk, bet nu pievērsusies dziedāšanai jauniesu korī *Lai top!* un KCV meiteņu ansamblī. Viņai patīk velosipēdu izbraucieni, pārgājieni, vakara kross.

Bet liela nozīme ir arī četrkājainajiem draugiem, kas katru dienu pavada un sagaida, luncinādami asti: „Suņi vienmēr priecājas mani redzēt – arī tad, ja esmu bijusi dūsmīga, kad izdarīta kāda palaidnība. Savs cilvēks sunim ļoti svarīgs un nozīmē visu jau no pirmās dienas, kad kucēns atvests uz jaunajām mājām.”

UZDEVUMU AUGSTUMOS

Elīna dzīvo Pelčos un ir saimniece diviem suņiem – Bellas šķirne ir kane korso jeb korsosuns, bet Bruno ir sanbernārs. Korsosuns ir vidēja lieluma, ar elegantu miesasbūvi, spēcīgiem muskuļiem, cēls, izstaro spēku, veiklību un izturību. „Bet topošajiem sanbernāru īpašniekiem jāņem vērā, ka suns daudz siekaļojas un ir ļoti spavains. Tamdēļ bieži vien, izejot no mājas, to-

mēr jāatgriežas, lai pārgērbtos, jo notraipīties var dažu sekunžu laikā.”

Bruno ir trīs gadus vecs un nācis no Igaunijas, bet Bella – divus un atvesta no Talsiem. „Šādas šķirnes izvēlējamies, lai suņi izskatītos draudīgi, jo jāapsargā liela teritorija. Bet tie ir arī ļoti skaisti,” stāsta Elīna. Abi esot diezgan atšķirīgi: „Bella vienmēr ir uzdevumu augstumos, ļoti enerģiska. Bruno patīk paslinkot, bet sargsuņa pienākumu tas pilda vismaz ar izskatu. Taču abi ir draudzīgi gan pret cilvēkiem, gan savā starpā – visur iet kopā un spēlējas.”

VAJADZĪGS PLAŠUMS

Suņiem patīk cilvēku uzmanība. „Arī mums tie ļoti svarīgi, jo uzskatām tikpat kā par ģimenes locekļiem – tie mūs uzrauga ik brīdī un gaida, kad kāds pie tiem izies paspēlēties. Man mūsu suņos ļoti patīk to attieksme pret ģimeni un tas, cik ļoti skaisti tie izskatās jau pa gabalu. Varu būt lepna, ka esmu tieši šo suņu saimniece.” Kad vien iespējams, Elīna ar tiem pavada brīvos brī-

Elīna Dieziņa iesaka

- Pirms ņemt suni, jāizvērtē dažādi apstākļi.
- Vispirms jāiepazīst to rakstura īpašības.
- Liela auguma suņiem vajadzīgs plašums.
- Četrkājainajiem draugiem jāatvēl pietiekami daudz laika.

žus. „Mēdzam rotaļāties, šūpoties šūpuļkrēslā. Mūsējie nekad nav vēsti uz suņu skolu, bet mājinieku komandām klausu.”

Elīna pastāstīja, ka suņus pārsvarā ēdina ar pašu gatavotu putru, ko tie izvēlas labprātāk nekā speciālo barību. „Palaikam dodam arī pilnvērtīgu sauso barību un veterinārajā veikalā nopērkamos našķus zobu stiprināšanai.”

Bella un Bruno augumā ir diezgan lieli, tāpēc uzturas tikai laukā. „Dzīvoklī tādus turēt būtu grēks – tiem vajadzīga platība, kurā izskrieties, jo kane korso ir ļoti enerģiski suņi. Mūsējiem ir ideāla apkārtnē ar pļavām un ūdenstilpnēm, kurās vasarā tiem patīk iebrist un vienkārši stāvēt.”

Lāsma Reimane
 Elīnas Dieziņas arhīva foto

PAGĀTNE

Nīkrāce cauri gadsimtiem

PIRMAIS PASAULES KARŠ

1915. gada maijā Nīkrācē ieņāca vācieši. Daudzi nīkrācieki cīnījās Krievijas armijā dažādās frontēs. Palikušie aizgāja bēgļu gaitās uz Vidzemes un Krievijas novadiem.

1916. gadā, vāciešiem iebrūkot Latvijā, Nīkrāces skola evakuēta un sākusi darboties kā latviešu bēgļu bērnu skola Igaunijā, Narvas grīvā. Pēc vietējo ziņām kāda iedzīvotāja, šuvēja Mūrniece, kura dzīvoja Maznīkrācē, arī vēl pēc tam ar nedaudziem skolēniem turpinājusi strādāt Nīkrāces skolā.

Līdz evakuētajai skolai devies arī V.Kamerovskis, kurš tur strādājis līdz 1918. gada martam. Pēc tam viņš darbojies Pēterpilī bērnu kolonijās un patversmēs. Atgriezies dzimtenē, strādājis atkal Nīkrācē, vadījis kori un mācījis rokdarbības.

Skolotāji Ļucis un Grūbers kļuva par karavīriem. 1918. gadā Nīkrāces pagasts bija vācu okupācijas varā. Aiz Ventas atradās boļševiki.

MAZDZELDAS MUIŽA

Mazdzeldas muižkunga uzvārds arī bijis Mūrnieks. Viņam piederējusi neliela pils ar pagraba velvēm. Muižai bija pusotrs stāvs. Pirmais stāvs izbūvēts uz augstiem pamatiem. Vienā no dzīvojamajām istabām ierīkots liels, skaists kamīns.

Muižkungs apprecējies vācu izcelsmes kundzi. Viņiem bijis dēls Eizens, kurš pēc mātes nāves kļuvis par vienīgo mantinieku. Mūrnieks apprecējies citu sievu, tās vārds bijis Saļienas Līzele.

Pēc Pirmā pasaules kara muižas lauki izdalīti. Mūrnieks ar sievu paņēmis agrāko muižas kalpu māju, jo pils bijusi auksta un grūti apkurināma.

Mūrniekam ar Saļienas Līzeli bijuši pieci bērni: meita Vēra, dēli Artūrs, Imants, Rolands un Edmunds. Arī Mūrnieka otrā sieva nomirusi, un bērni palikuši tēva apgādībā vēl nepilngadīgi.

Pirmās sievas dēls Eizens tagad jūties kā īsts muižas īpašnieks. Viņš panācis, ka Mūrnieku kā

garā vāju ievieto psihiatriskajā slimnīcā. Tad Eizens sācis saimniekot pēc saviem uzskatiem: sadalītos muižas laukus izrentējis, bet nepilngadīgos bērnus aizsūtījis dzīvot kur nu kuru: citu pie savas krustmātes, citu pie kāda saimnieka pašam gādāt iztiku. Eizens Mazdzeldā nav dzīvojis, bet uzturējies pilsētā, visticamāk, Liepājā.

Muižas parks ir iznīcis, no muižas saglabājušies tikai pamati. Ābelītes un koki, ko stādījis muižkungs, kara gados iznīcināti. Arī kalpu māja gadu gaitā sabrukusi.

Par kalpiem zināms tikai tas, ka bijušas slaucējas, kuras sauktas par moderēm. Viņu pienākums bijis slaukt govīs, dzesēt pienu un kult sviestu. Bijis arī mežsargs, kurš pārraudzījis medību teritoriju un kunga lietaskoku audzes. Muižai piederējis spirta brūzis. Šeit bijusi vienīgā vieta, kur varēts iegādāties brandavīnu.

Muižai piederējuši arī palieli zemes īpašumi. Pēc to izrentēšanas rentniekiem radušās mājas: *Laši, Vanagi, Ezergaļi, Kadīķi, Kalni-*

ņi, Krīči, Mētrāji, Pederi, Putni, Poriņi, Strazdi, Strēlnieki, Stūri, Tuņņi, Šķērveļi.

Sešklasīgā pamatskola

No jauna Nīkrāces skola darbu sāka 1918. gadā ap decembra beigām. Tad tā saucās Nīkrāces sešklasīgā pamatskola. Vietējie atgriezās no bēgļu gaitām. Arī skolotāji pārnāca no frontes un turpināja darbu. Skolēnu skaits strauji pieauga.

Miķeļa Rozentāla atmiņas

LATVIEŠU VALODĀ

Skolotājs Miķelis Rozentāls: „1918. gada decembrī darbs skolā tikai organizējās. Pagasta tautas sapulcēs sprieda ne vien par saimnieciskiem jautājumiem, bet arī par mācību valodu un par ticības mācības likteni. Uz mana ierosinājuma pēc diezgan asām deba-

tēm nolēma mācīt visus priekšmetus ne vairs krievu, bet latviešu valodā, bet krievu valodu pasniegt kā atsevišķu priekšmetu. Nolēma ticības mācību skolā vairs nemācīt, jo skolā nav ne katoļu, ne pareizticīgo skolotāju.

Pagasta padome uzaicināja vācu okupācijas laika skolotāju Mūrnieci ar vīru atbrīvot telpas. Mūrnieci bija palīdzējis – kāda Ukstiņas jaunkundze no Liepājas. Viņa būtu derējusi pamatskolā par skolotāju kā labi izglītota, bet atteicās un aizbrauca uz Liepāju.

Pagasts par skolotājiem ievēlēja Ā.Grūberi un mani. Bez tam vēl kādu vecāku sievieti Reševsku no Liepājas. Ziemassvētku laikā aizbrauca uz Rīgu nopirkt kaut ko skolas vajadzībām. Izdevās iegūt karti un dažas grāmatas latviešu valodā. Skolā darbus uzsāka 1919. gada janvārī pēc Zvaigznes dienas.”

(Turpmāk vēl.)

Dzintra Liekmane
(Topošās grāmatas fragmenti.
Sākums 2016. gada 24. oktobrī.)

MANTOJUMS

Krišjānis Valdemārs un pirmā bibliotēka Ēdolē

Ēdoles pagasta identitātes daļa ir pirmā pašu latviešu nodibinātā bibliotēka. Tas ir kultūras mantojums, kas mums jā saglabā nākamajām paaudzēm un jārada šīs vietas atpazīstamība visai sabiedrībai.

Aktuāls ir jautājums par Krišjāņa Valdemāra pieminekļa izveidi un novietojumu Dzirnava dārzā. Es domāju, ka Ēdolē tam jābūt. Tas būtu kā vēsturiska liecība, ka K.Valdemārs te izveidoja pirmo latviešu bibliotēku, no kuras tālāk veidojās citas bibliotēkas Latvijā.

BALTIJAS JŪRAS IZSMELŠANAS BIEDRĪBA

K.Valdemārs Ēdolē ieradās 1847. gada pavasarī un sāka darbu muižā par rakstvedi. No mājām viņam līdzī bija skapis ar grāmatām. Tās viņš deva lasīt iedzīvotājiem, muižas ierēdņiem, tuvāk muižai dzīvojošiem jauniešiem. Izlasīto grāmatu saturs tika apspriests, sarunās izskanēja protests pret baroniem, to patvaļu un varmācību. Tā Ēdolē izveidojās pašizglītības pulciņš.

Muižā izplatījās tenkas, ka jaunekļi kaļot plānu sazvērēstībai pret baroniem. Lai izvairītos no šādām runām un baumām un stiprinātu

pulciņa saliedētību, K.Valdemārs nolēma dibināt Baltijas jūras izsmelšanas biedrību. Par tās uzdevumu tika pasludināts izpumpēt Baltijas jūru, lai tās ūdeņus novadītu uz Sahāras tuksnesi, apūdeņotu to un padarītu auglīgu. Biedrības zīmoga bija Āfrikas lauva, kas skrien pa tuksnesi un nes lielā ūdens pumpja plānu.

„Jūru izsmelt nav iespējams,” tā tolaik domāja vācu kungi, uzskatot, ka šādas organizācijas mērķi nav nopietni ņemami. Bet ar jūras izsmelšanas biedrības masku K.Valdemārs aizsedza centienus, kurus muižniecība nedrīkstēja redzēt un zināt. Patiesais mērķis bija cīnīties par latviešu tautas brīvību. Biedrības sapulces notika

uz Dzirnava ezera saliņas, lai neviens nevarētu noklausīties, par ko tur runā. Tajās atskanēja draudi muižniecībai, solījumi cīnīties par brīvību. Tika rakstīti protokoli, lai būtu, ko parādīt barona kontrolie-

1848. gada
23. aprīlī pēc
Ēdoles muižas
rakstveža Krišjāņa
Valdemāra
ieteikuma baznīcā
ierīkota pirmā
latviešu dibinātā
brīvbibliotēka.

SAZIEDO 200 GRĀMATĀM

K.Valdemāra grāmatu lasītāju pulciņš auga arvien lielāks, un, kad personīgās bija izlasītas, viņam radās doma, ka Ēdolē jā dibina bibliotēka. Kādā biedrības sapulcē K.Valdemārs to izteica pulciņa biedriem. Viņš saņēma atbalstu, un tika vākti ziedojumi grāmatu iegādei. Išā laikā savākti 70 rubļi, kas bija liela summa nabadzības laikā. Katrs biedrības dalībnieks deva vienu rubli. Par šo naudu iegādātas 200 laicīgas, garīgas un zinātniskas grāmatas. Lielākas grūtības sagādāja jautājums, kur tās novietot. Bija jāatrod vieta, kas lasītājiem viegli un ērti pieejama, ko pagasta ļaudis bieži apmeklē.

KAPEIKA PAR LASIŠANU

K.Valdemārs ierosināja bibliotēku iekārtot baznīcas ģērbkambarī,

Maksa par vienas grāmatas lasīšanu – kapeika, pavisam trūcīgajiem nebija jāmaksā. Ēdoles kalpi un nabadzīgo zemnieku jaunatne, kas pulcējās ap Krišjāni Valdemāru, bija pirmās bibliotēkas lasītāji.

Ēdoles Dzirnava ezera saliņa mūsdienās. Tur Krišjānis Valdemārs pulcēja Baltijas jūras izsmelšanas biedrības dalībniekus.

APGAISMĪBAS VĀRDĀ

Bibliotēkas dibināšana pagastā izsauca lielu sajūsmu. Bibliotēka radīja interesi, kļuva populāra, un daudzi baznīcā ieradās galvenokārt pēc grāmatām. K.Valdemāram ar baronu visu laiku bija nesaskaņas, un viņš bija spiests no Ēdoles aiziet, bet palika vēlākā jaunlatviešu kustības aizsācēja lielais ieguldījums – nodibinātā bibliotēka. Viņa celmlauza darbs bija ļoti nozīmīgs. Jaunieši te turpināja grāmatas lasīt, atcerējās K.Valdemāra gaišās domas, ka latvietim nākotnē jā kļūst brīvam. Ne jau Baltijas jūru viņš Ēdolē gribēja izsmelt, bet gan tumsonības jūru latviešos, kas toreiz bija nepārrēdzami plaša.

Aira Celma, Ēdoles pagasta bibliotēkas vadītāja
A.Celmas arhīva un interneta foto

ORIENTĒŠANĀS

Sadala pirmās valsts čempionāta medaļas

Maija sākuma nedēļas nogalēs orientieristi Liepājā un arī pie Korneņu ezeriem Alūksnes pusē sadalīja pirmās Latvijas čempionāta medaļas diametrāli pretējās distancēs.

Liepājas pusē cīņa notika visdienamiskākajās, aizraujošākajās un īsākajās sacensībās – sprintā un jauktajā sprinta stafetē, savukārt Korneņos – visatbildīgākajā un par orientēšanās klasiku dēvētajā garajā distancē.

Liepājas vecpilsētas ielās, piejūras parkā un kāpās meklēt kontrolpunktus un cīņā par visaugstākajiem tituliem kopumā devās ap 400 dalībnieku, no tiem arī vairāk nekā 20 Kuldīgas tūrisma un orientēšanās kluba *Taka* pārstāvju.

Par Latvijas čempioniem sprinta distancē savā vecuma grupā kļuva četri mūsu orientieristi: Līga Virbule, Odeta Turka, Māra Zeberliņa un Jānis Pommers. Viņiem līdzās vietu uz pjedestāla izcīnīja arī Ojārs Leikarts, kam sudraba godalga, un Māris Otaņķis, kuram bronzas medaļa. Atklātajā grupā trešo rezultātu uzrādīja mūsu jaunais talants Āris Brantevičs, kurš tikai šogad sācis nodarboties ar orientēšanās sportu. Veiksmīgs starts ļoti spēcīgā konkurencē vīru elites grupā arī mūsu Kristapam Bērziņam, kurš parādīja stabilu sniegumu un uz brīdi pat ieņēma līderpozīcijas. Rezultātā 7. vieta, tikai 44 sekundes zaudējot sudraba un bronzas ieguvējiem. Jaunais Latvijas čempions Artūrs Pauliņš no Smiltenes gan pārējiem šoreiz bija neaizsniegams.

Sprinta stafete ir jaunākā un noteikti aizraujošākā disciplīna orientēšanās skrējienā. Komandā ir abu dzimumu pārstāvji, noteikti vismaz viena sieviete. Distances ir īsas un dinamiskas, sāncensī nepārtraukti satiekas, līdz ar to tās ir grūti prognozējamas, ar biežu

Latvijas čempionātā Liepājā trīs no Kuldīgas orientieristiem – sprinta distancēs medaļniekiem: Līga Virbule, Māris Otaņķis un Odeta Turka.

līderu maiņu. Uz augstu rezultātu tika cerēts spēcīgākajā grupā ar mūsu spēcīgākajiem sportistiem – K.Bērziņu, Ingu Pētersonu un Aneti Midrijāni. Diemžēl kļūdas jau pirmajā posmā sarežģītajā un gan orientēšanās, gan skriešanas ziņā nepateicīgajā kāpu daļā lie-dza cīnīties vismaz par sešinieku līdzīgi kā pirms gada. Rezultāts – 11. vieta Latvijas čempionāta ieskaitē.

Bet ko nespēj spēcīgākie, to spēj mūsu seniori. Visvecākajā grupā uz pjedestāla trešā pakāpiena – Alfreds Brālītis ar Māri un Skaidrīti Otaņķiem. Savukārt nieka piecas sekundes līdz bronzai pietrūka mūsu jaunāko senioru koman-

dai ar Jāni Betheru, Jāni un Līgu Virbuliem. Beigu posmā tieši pēdējos metros Līga piekāpās vārda māšai, kas pārstāv Saldus klubu, jo domāja, ka cīņa notiek par ceturto un piekto vietu, nevis trešo.

Liepājā bijām kupli pārstāvēti, bet uz Alūksnes pusi devās vien lielākie entuziasti. Par divkārtēju Latvijas čempioni kļuva O.Turka, sprinta distancē izcīnītajai medaļai pievienojot arī garās distancēs zeltu. Kā atzina Odeta, trase neesot bijusi ne pārāk gara, ne sarežģīta, vismaz viņas grupai. Pārējiem šoreiz mazāk veiksmīgi rezultāti.

Janeta Turka

Kristapa Bērziņa arhīva foto

IESPĒJAS

Stipendija topošajiem studentiem

12. klašu skolēni, kuri uzrādījuši izcilas sekmes mācībās un šoruden vēlas sākt studijas Rīgas Tehniskajā universitātē (RTU), bet kuriem tam trūkst naudas, var pieteikties stipendijai *Topošais profesionālis* (150 eiro). RTU Attīstības fonds to konkursa kārtībā piešķirs sešiem pirmā kursa studentiem. Pieteikties līdz 31. jūlijam: www.fonds.rtu.lv.

Bezmaksas mācības un darbs

Aptieku tīkls *Apotheka* aicina bez maksas apgūt farmaceita asistenta profesiju Rīgas Stradiņa universitātes Sarkanā Krusta medicīnas koledžā. Pēc absolvēšanas jaunajiem speciālistiem tiks garantēts darbs šī tīkla aptiekās visā Latvijā. Pieteikties līdz 21. maijam, pieteikumu, CV un vidējās izglītības dokumenta kopiju sūtīt e-pastā: esigaidits@apotheka.lv.

Piedzīvot latvietību kopā

Pasaules latviešu jaunatnes nometne 2x2, kas no 6. līdz 14. jūlijam notiks atpūtas kompleksā *Mežrozēs* netālu no Cēsīm, būs iespēja cilvēkiem no 18 līdz 30 gadiem piedzīvot latvietību kopā – gan ārzemēs, gan Latvijā dzīvojošajiem. Lektori veicinās domāt, runāt un darboties līdzī. Būs diskusijas par valsts simtgadi, kultūru, politiku, latvisko dzīvesziņu, par to, ko nozīmē būt latvietim šeit un ārzemēs. Nodarbības varēs dziedāt, dancot, kalt metālu, gatavot ēdienu, orientēties dabā, iepazīt folkloristus, tikties ar uzņēmējiem un citiem iedvesmojošiem cilvēkiem. Pieteikties: www.2x2pasaule.lv.

Nometne 2x2 izveidota ASV 60. gados un toreiz pulcēja turienes tautiešus, bet kopš 2015. gada tā notiek Latvijā.

Var pieteikties balvām

Līdz 1. jūnijam vēl var pieteikties divām nozīmīgām Zemkopības ministrijas balvām: *Sējējs* un *Lielais loms*.

Pirmajā konkursā dalībniekus šogad vērtēs astoņās nominācijās: labākā lauku saimniecība (augkopības, piena un gaļas ražošanas nozarē), pārtikas ražošanas uzņēmums, ģimene lauku sētā, veiksmīgais jaunais zemnieks, rītdienas sējējs – mazpulks, zinātne praksē un inovācijas, bioloģiskā saimniecība un gada LEADER projekts. Tiks pasniegta arī balva par mūža ieguldījumu nozarē. Izvirzīt pre-

tendentus tiek aicināts ikviens ar laukiem saistīts uzņēmums, privātpersonas, ģimenes, pašvaldības, nevalstiskās organizācijas un lauku konsultanti.

Savukārt *Lielajā lomā* vērtēs gada zvejas, akvakultūras un zivju uzņēmumus, kā arī jaunos un daudzsološos nozares speciālistus. Otro gadu balva tiks pasniegta nominācijā *Ieguldījums zivsaimniecības popularizēšanā* un *Par mūža ieguldījumu zivsaimniecībā*.

Abi konkursi noritēs līdz gada nogalei, tad kļūs zināmi rezultāti.

REKLĀMA

J.Rozes grāmatnīcas Top 10

1. Inese Prijsolkova. *100 dienas, kas mainīs pasauli.* (Autorizdevums.)
2. Viktors Suvorovs. *Spiegošanas pamati.* (Apgāds *Dienas grāmata.*)
3. Andra Manfelde. *Virsnieku sievas.* Sērija *Mēs. Latvija, XX gadsimts.* (*Dienas grāmata.*)
4. Gints Barkovskis. *Okeāna savijotie.* *Atklāt sevi no jauna.* (*Biedrība Eurika.*)
5. Mišela Ričmonda. *Laulību līgums.* (*Kontinents.*)
6. Nora Ikstena. *Mātes piens.* Sērija *Mēs. Latvija, XX gadsimts.* (*Dienas grāmata.*)
7. Māris Bērziņš. *Gūtenmorgens. Otrreiz.* (*Dienas grāmata.*)
8. Normens Doidžs. *Smadzenes nenoveco, tās mainās.* (Jāņa Rozes apgāds.)
9. Lelde Stumbre. *Maija, Cher Ami! (Lauku Avīze.)*
10. Aleksandra Mariņina. *Sods bez jauna nodoma.* (*NT klasika.*)

Emi Iteranta. *Ūdens atmiņa.* (Jāņa Rozes apgāds. 12,85 eiro.)

Somu rakstnieces pirmajā romānā attēlota pavisam netāla nākotne. Pasaules dzeramā ūdens krājumi nonākuši militāristu kontrolē. Gandrīz visā Eirāzijā valda diktatūra. Tālu ziemeļos dzīvo Noria – senas tējas meistaru dzimtas atvase. Pienākusi viņas kārta kļūt par meistari un izziņāt senču gudrības, bet militārās varas skatiens vērsas uz viņas namu – aizdomās, ka tur tiek slēpts ūdens.

Māris Bērziņš. *Gūtenmorgens. Otrreiz.* (*Dienas grāmata.* 12,75 eiro.)

Gūtenmorgens mājo katrā no

mums. Viņš prot ģeniāli, bet skatī klusēt, pēc sešiem viņu velk pie ledusskapja, viņu vajā doma: „Ko citi par mani padomās?” Bet nevajag krist panikā – arī Rainī un Aspazijā mājaja kaut kas no Gūtenmorgena. Šī ir lasītāju otrā tikšanās ar tēlu, ko izdevies iepazīt arī kinoskatītājiem.

Kendera Vilsone. *Sapnis par dārzu.* (Kā risināt dārza dizaina dilemmas. Jāņa Rozes apgāds. 12,65 eiro.)

Neatkarīgi no tā, vai jūs nodarbina konkrēta problēma dārzā vai vienkārši trūkst iedvesmas, šī grāmata palīdzēs. Praktiski padomi un dažāda dizaina piedāvājums papildināts ar ilustrācijām.

VI EGLATLĒTIKA

Beidz mācību gadu

Ar jauno vieglatlētu sacensībām Ēdolē beigušās atklātās sacensības skolēniem, kuras organizēja Kuldīgas novada sporta skola.

Dīvās vecuma grupās bērni sacentās 70 m (šoreiz izņēmuma kārtā) un 200 m skrējienā, bumbuņu mešanā, tāllēkšanā un augstlēkšanā.

Inta Jansone

REZULTĀTI

2005.–2006. g. dzim. grupā

70 m 1. Kristīne Dubure (KCV, 10,6), Aleksis Ratenieks (Alsungas vsk., 10,48), 2. Deila Cēberga (KCV, 10,11), Ralfs Bikse (Alsungas vsk., 10,80), 3. Janita Antipina (KCV, 10,31), Aksels Noreiks (Alsungas vsk., 11,30).

200 m 1. K.Dubure (34,14), A.Ratenieks (35,85), 2. J.Antipina (35,15), R.Bikse (36,38), 3. Solvita Baltaiskalna (Ēdoles pamatsk., 36,62), Ģirts Bergholds (Turlavas pamatsk., 37,44).

Tāllēkšanā 1. J.Antipina (4,20 m), Rainers Freibergs (KCV, 4,03 m), 2. D.Cēberga (4,20 m), R.Bikse (3,86 m), 3. S.Baltaiskalna (4,00 m), Ģirts Lindenblats (KCV, 3,70 m).

Bumbuņu mešanā 1. Elizabete Teterina (KCV, 27,77 m), Artūrs Sokolovskis (Alsungas vsk., 48,14 m), 2. Katrīna Kļaviņa (Laidu pamatsk., 27,11 m), Ģ.Lindenblats (40,90 m), 3. Ieva Putneviča (Alsungas vsk., 26,51 m), Kristaps Pirtnieks (37,98 m).

Augstlēkšanā 1. D.Cēberga (1,35 m), R.Freibergs (1,35 m), 2. Alise Aleksa Vītola (KCV, 1,25 m), A.Sokolovskis (1,30 m), 3. Nika Bondare (Laidu pamatsk., 1,20 m), Ģ.Lindenblats (1,30 m).

2007.–2008. g. dzim. grupā

70 m 1. Beāte Buka (KMZV, 10,66), Alens Zvirbulis (KCV, 11,06), 2. Nikola Demčenko (Kuldīgas pamatsk., 10,86), Kristens Viļums (Ēdoles pamatsk., 11,48), 3. Alise Vaskopa (KCV, 11,22), Ivo Rozenbergs (Laidu pamatsk., 11,57).

200 m 1. B.Buka (37,38), A.Zvirbulis (37,33), 2. Laima Raituma (KCV, 38,60), I.Rozenbergs (38,28), 3. N.Demčenko (39,16), Armīns Košuks (Laidu pamatsk., 38,29).

Tāllēkšanā 1. B.Buka (3,26 m), K.Viļums (3,60 m), 2. Evelīna Redīza (Turlavas pamatsk., 3,20 m), Aleksandrs Vaskops (KCV, 3,37 m), 3. Ieva Marska (Viļgāles pamatsk., 2,95 m), I.Rozenbergs (3,23 m).

Bumbuņu mešanā 1. Nikola Krīgere (KCV, 25,30 m), Rūdolfs Reimanis (KCV, 40,32 m), 2. Sabīne Firsova (Ēdoles pamatsk., 19,92 m), Aleksis Stepēns (KCV, 32,17 m), 3. Diāna Gulbe (Alsungas vsk., 18,10 m), Aleksandrs Putniņš (Ēdoles pamatsk., 31,90 m).

Augstlēkšanā 1. I.Marska (1,10 m), A.Vaskops (1,30 m), 2. Anda Sīle (Alsungas vsk., 1,10 m), K.Viļums (1,10 m), 3. N.Demčenko (1,00 m), Kristaps Sproģis (Alsungas vsk., 0,95 m).

PĀRDOD

Pārdod **PVC LOGUS** un **DURVIS**, visu veidu žalūzijas, bīdāmās durvis, moduļu virtuves. Iespējams līzings. Mucenieku iela 25, tālr. 28448638, Gravas iela 1 (Elvi), tālr. 28378818.

PVC LOGUS, DURVIS, PALODZES. Mērīšana, montāža, piegāde. E-pasts: imk@inbox.lv, tālr. 26441415.

LOGI par izdevīgu cenu, www.letipvclogi.lv, tālr. 22113283.

CŪKGAĻU. Tālr. 29785640.

Sausu, skaldītu **MALKU** ar piegādi. Tālr. 27885688.

Skaldītu lapkoku **MALKU.** Ātra piegāde. Tālr. 26627800.

Sausu, skaldītu bērza **MALKU** maisos. Tālr. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu lapkoku nomaļu **MALKU.** Tālr. 29399939.

Ar piegādi pārdod sausu, skaldītu **MALKU**, zāģētavas atgriezumus, 3 m garu lapkoku meža malku. Tālr. 29249578.

Pārdod nomaļu un apaļkoku **MALKU.** Tālr. 28020028.

Skaldītu **MALKU**, nomaļus. Tālr. 29428876.

Nomaļu **MALKU.** Tālr. 29883311.

Skaldītu vai klučos sazāģētu **MALKU** ar piegādi jums vēlamajā vietā, lapkoks 25 EUR/m³. Tālr. 24957247.

Skaldītu **MALKU**, 8 berkubi – 180 EUR, 11 berkubi – 200 EUR. Tālr. 29562735.

Skrundas mūzikas skola
uzņem audzēkņus:

- klavieru,
- vijoles,
- akordeona,
- ģitāras,
- pušaminstrumentu,
- sagatavošanas klasē.

Uzņemšanas eksāmens
29. un 30. maijā 18.00–19.00.
Tālr. 63331354.

LPKS **ZELTA TEĻŠ**
Iepērkam

LIELLOPUS un
JAUNLOPUS.

Augstas cenas. Samaksa tūlītēja vai ar pārskaitījumu. Tālr. 26114519.

Uzņēmums SIA **KCE**
(41203037327)

aicina darbā

elektromontieri un rakšanas iekārtu speciālistu.

CV sūtīt e-pastā: info@kce.lv.

PĒRK

SIA **Lāses AM** iepērk **LIELLOPUS, JAUNLOPUS** un **CŪKAS.** Piemaksa par nodoto lopu daudzumu un BIO lopiem. Tālr. 29353243, e-pasts: lases@inbox.lv.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS.** Tālr. 29437251, 28393052, 63341221.

Z/s **Purvmaji** iepērk **JAUNLOPUS** un **LIELLOPUS** dzīvsvārā/kautsvārā. Samaksa skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu. Elektroniskie svāri. Tālr. 29258394.

AUTOMAŠINAS. Tālr. 20278671.

TRAKTORUS, AUTOMAŠINAS, piekabes, inventāru. Tālr. 26104984.

MEŽUS, CIRSMAS, MALKU – ātra un laba samaksa. Palīdz noformēt dokumentus. Tālr. 26544462.

SIA **PRIEDES AG** pērk **MEŽA ĪPAŠUMUS** un **CIRSMAS.** Tūlītēja, visaugstākā samaksa. Tālr. 26993794.

CRAFT WOOD pērk visu veidu **MEŽA ĪPAŠUMUS** visā Latvijā, cena 1000–10 000 EUR/ha. Atjaunojam taksācijas. Tālr. 26360308.

SIA **Priedes AG** mežā pie ceļa pērk **ZĀGBALĶUS, TARU,** papīrmalku, finieri. Tālr. 27119705.

Iepērkam **MALKU** (3 m), **PAPĪRMALKU.** Tālr. 26125312.

Alkšņa **CIRSMAS, APAUGUMU.** Tālr. 24957247.

VINGLIEMEŽUS no 3 cm diametrā, transports pa visu novadu 24/7. Atļaujas nr. 3,6/22/217-N. Tālr. 26284210.

VINGLIEMEŽUS. Tālr. 27588269.

Basu skolai – 95!
27. maijā –

SALIDOJUMS!

16.00 – koncerts
19.00 – balle.
Tālr. 63352231.

Pārdod

VELOSIPĒDUS

jaunajā veikalā **Velo**
Kuldīgā, Liepājas ielā 52.

DARBU SĀKAM

AR LABĀM ATLAIDĒM.

Tālr. 27273737.

Nacionālā apvienība
Visu Latvijai! –

Tēvzemei un Brīvībai! LNNK

rīko tikšanos ar

vēlētājiem

24. maijā 19.00

Mucenieku ielā 19, Kuldīgā
(Līvijas Rezevskas izstāžu zālē).

Reklāmu apmaksā
deputātu kandidāte Kristīna Rūtenberga

DAŽĀDI

Veicam **BRUĢĒŠANAS** darbus. Tālr. 29416137.

SIA **Bērzi plus** notīra krūmu **APAUGUMU** no laukiem un grāvjiem. Pērkam zarus šķelšanasai. Tālr. 29150380.

Ātri **SASKALDU MALKU.** Tālr. 26449395.

SKALDU MALKU, krāmēju. Tālr. 25954182.

Tīrām **DZIĻURBUMUS.** Tālr. 29296723.

Tīra un remontē **AKAS.** Tālr. 27448331.

KAPAKMEŅI Dzirnauvu ielā 42.

IZĪRĒ

Iznomā mehānisko **ANGĀRU**, biroja **TELPAS,** ar asfaltētu teritoriju Kuldīgā. Tālr. 28020028.

VĒLAS ĪRĒT

Nomā vai pērk lauksaimniecībā izmantojamu **ZEMI,** kas var būt nekopta. Iespējams veikt avansa maksājumu par vairākiem gadiem uz priekšu. Tālr. 28020028.

Lauksaimniecības **ZEMI** Turlavā vai blakus pagastos. Tālr. 29256093.

PADOMS**Kā pārvarēt eksāmenu laiku**

Kā saspringto eksāmenu laiku pārļaut viegli un veselīgi? Lūk, daži padomi, ko iesaka Dobeles dzirnavnieks sadarbībā ar bērnu fizioterapeiti Elizabeti Deičmani.

ĒD REGULĀRI UN VESELĪGI!

Lielākā daļa eksāmenu notiek dienas pirmajā pusē, tādēļ brokastīs būs piemērota graudaugu putra, kurai var pievienot ogas, žāvētus augļus, riekstus vai sēklas. Neaizmirsti dzert daudz ūdens – tas sniegs enerģiju. Tā trūkums ietekmē domāšanu, spriešanas ātrumu un prāta asumu, var nākt miegs un būt nespēks.

IZGULIES!

Neizgulējies cilvēks sliktāk koncentrējas. Pilnvērtīgs astoņu stundu miegs ķermenim liek atgūties no dienas fiziskās slodzes, toties smadzenēm – pienācīgi apstrādāt saņemto informāciju.

KUSTIES!

Regulāras fiziskās nodarbes mazina spriedzi, vairo prieku un uzlabo pašsajūtu. Tāpēc vismaz 10–15 minūtes velti vingrojumam, piemēram, skrējienam uz vietas, dažādiem lēcieniem, izklupieniem!

ATSLĀBINIES!**SPORTA KALENDĀRS**

- 24.V 16.00 – Skrundā, Mučukalnā **ORIENTĒŠANĀS** seriāla *Taciņas* 8. kārtā.
- 31.V 16.00 Kuldīgā, Krauļu priedēs – **ORIENTĒŠANĀS** seriāla *Taciņas* 9. kārtā.

APSVEIKUMS

*Tev maija koki zeltā staro,
Tev katris mazais ziediņš mirdz,
Ar jaunu kvēli saule staro,
Un visam labam veras sirds.*

/K.Skalbe./

Kuldīgas 2. vidusskolas saime sirsnīgi sveic skolotāju **ALBERTU LEIMANI** 80 gadu jubilejā!

VAJADZĪGI

SIA **Akmens S** (41203054609) – **BRUĢĒTĀJI** ar mūrnieka iemaņām, miniiekāvēja vadītāja iemaņas tiks uzskatītas par priekšrocību. Tālr. 27500595.

Uzņēmums SIA **SC Grand** (42103061891) aicina darbā **MIESNIEKUS**, ja nav pieredze – apmācīsim. Darbs saistīts ar komandējumu ārvalstīs. Piedāvājam konkurētspējīgu atalgojumu un sociālās garantijas. E-pasts: siascgrand@inbox.lv, tālr. 29341784.

SIA **Laimdotas** (46101007670) pieņem darbā sauso **DĒĻU MARKĒTĀJU** pie optimizācijas līnijas. Tālr. 26210861.

PATEICĪBA

Sirsnīga pateicība par mierinājuma un stiprinājuma vārdiem visiem, kas personīgi pavadīja DAINI KURŠINSKI mūžības ceļā.

Pateicībā – tuvinieki

LĪDZJŪTĪBAS

*Tajās lapās,
Ko mūžības vēji nu šķirsta,
Paliek cilvēka mūžs.*

/Z.Purvs./

Izsakām līdzjūtību NBS Mācību vadības pavēlniecības komandierim, Latvijas Nacionālās aizsardzības akadēmijas rektoram pulkvedim Georgam Kerlīnam, tēvu aizsaulē ceļos pavadot.

NBS Mācību vadības pavēlniecības kolektīvs

*Tai tālajā pļavā, kur atmiņas zied,
Tur mani jūs vienmēr satiksiet.*

/I.Rudene./

Skumju brīdī esam kopā ar piederīgajiem, LILIJU VAĻAGINU aizsaulē aizvadot.

Bijušie dārza kaimiņi d/b *Rumba*

*Gan sāpju dienas, gan saules rīts –
It viss tiek klusi zemē tīts.*

/E.Vēveris./

Dzīļa līdzjūtība tuviniekiem, BRINDU mūžībā pavadot.

Bijušie Sagādes apvienības kolēģi

*Likās, ka tu dzīvot spētu
Vēl trīs mūžus, māmuliņ,*

*Ka tu aiziet nevarētu
Tur, kur tikai klusums mīt.*

/M.Ķempe./

Mūsu visdziļākā līdzjūtība levai, no māmiņas atvadoties.

Kolēģi no Skrundas kultūras nama un bibliotēkām

*Daudz Dieva dārzos ziedu,
Pacel acis: gaisma mirdz.*

*Tomēr skaistākais no visiem –
Mātes svētums, mātes sirds.*

/V.Mora./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību levai Benefeldei, māti mūžībā pavadot.

Kuldīgas novada pašvaldība

VOLEJBOLS**Cīnīsies par ceļazīmi**

Divas dienas Kuldīgas sporta hallē (Piltenes ielā 25) notiks Latvijas jaunatnes olimpiādes atlases sacensības volejbolā jauniešiem.

27. maijā 12.30 Kuldīga – Engure, 14.00 Rīga – Jelgava, 16.00 Jelgava – Engure, 17.30 Kuldīga – Rīga.

28. maijā 11.00 Rīga – Engure, 12.30 Kuldīga – Jelgava.

CĪNAS SPORTS**Japāņi viesos vēlreiz**

25. maijā no 12.00 līdz 13.00 Kuldīgas sporta hallē atkārtoti uz tikšanos interesentus aicina Japānas kultūras delegācija (14 cilvēku). Būs kaujas mākslas kendo meistarū paraugdemonstrējumi, un paņēmienu varēsot izmēģināt arī kuldīdznieki. Būs japāņu tējas ceremonija.

INTERESANTI

Cilvēkam oža kā suņiem

Reti kad cilvēki apzināti ošņā gaisu apkārt, bet jauns pārskatš pierāda, ka mūsu oža ir spēcīgāka, nekā uzskatīts, un tai ir lielāka nozīme veselībā un uzvedībā, nekā daudzi medicīnas eksperti domā. „Oža cilvēkam ir tikpat laba kā citiem zīdītājiem, piemēram, grauzējiem un suņiem,” apgalvo neirozinātnieks Džons Makganns no Ņūdžersijas universitātes. Cilvēki var atšķirt daudz vairāk aromātu, nekā uzskatīts iepriekš. Pārskatot cilvēka ožas spējas, var atklāties, ka zāles var nebūt galvenais elements cilvēka veselībai, skaidro zinātnieks. „Smarža ietekmē uzvedību, piesaista seksuālo partneri, uzmodina atmiņas, ietekmē noskaņojumu u.tml. Tā nav nejaušība, ka franču vārds *sentir* nozīmē arī *justies*, jo emocijas un smaržas bieži ir saistītas.”

VĀRDA DIENAS

No 22. līdz 28. maijam

22. Emīlija (3675), kalendāros neierakstīto vārdu diena
23. Leokādija (209), Leontīne (362), Ligija (169), Lonija (320)
24. Ilvija (314), Marlēna (84), Ziedone (19)
25. Anšlavs (1), Junora (8)
26. Eduards (6286), Edvards (1823), Edvarts (89), Varis (344)
27. Dzidra (3059), Dzidris (25), Gunita (2195), Loreta (1004)
28. Vilhelms (348), Vilis (1198)
Populārākie: **Emīlija un Eduards.**

LAIKA ZIŅAS

ŠODIEN, 22. MAIJĀ

Dienas garums – 16 st. 56 min.
Saule lec 4.53, riet 21.49.

Naktī +10°...+14°

R → A
D
1-3 m/s

Dienā +13°...+17°

R → A
D
3-5 m/s

RĪT, 23. MAIJĀ

Dienas garums – 17 st.
Saule lec 4.51, riet 21.51.

Naktī +8°...+13°

R → A
D
2-3 m/s

Dienā +12°...+17°

R → A
D
3-5 m/s

ROTAĻAS AR LAIKU DZĪVAJĀ MUZEJĀ

(Sākums 1. lpp.)

Kuldīgas palete 1905. gada parkā rada improvizētu izjūtu gleznu.

Kuldīgas novada muzejā naktī ielūkojās 2134 apmeklētāji. Daudzi no viņiem devās arī uz radošo darbnīcu telti.

Darbojas Kalēju brālības vīri.

Pavasara nakts krēslā labi izceļas cirka mākslinieku valdītās un vadītās uguns bumbas.

GRĀMATU PILNAS ROKAS

Muzeju naktī regulāri iesaistās *Zvaigznes ABC* grāmatu nams. Pircēji priecājas, ka veikala durvis ir atvērtas no 18.00 līdz pusnaktij. „Kāpēc jānāk uz veikalu Muzeju naktī? Nācām garām, redzējām, ka durvis vaļā, ir atlaides, tāpēc meita izvēlējās grāmatas, kas viņu interesēja. Piemēram, Ziedoņa *Epiifānijas*,” rāda kuldīdzniece Agrita. Viņa pastāstīja, ka gatavojas iet arī uz muzeju un ekskursijā pa jauno rātsnamu, ar pulksteņmeistaru Arnoldu Piziku lūkoties rātsnama pulksteni no iekšpuses. Ināra un Ziedonis Āboliņi pa ceļam uz citiem pasākumiem izvēlējās grāmatu mazdēliņam dzimšanas dienā. Lai gan tikai gadu vecs, puika labprāt klausoties, ko vecāki lasa priekšā.

ZĪMĒ DZIMŠANAS KODU

Muzeju šajā naktī izstaigāja 2134 cilvēki. Par to darbinieki pārliecināti, jo katrs apmeklētājs pie ieejas saņēma uzlīmīti. Daudzus interesēja iespēja radošajās darbnīcās uzzīmēt rakstu, kas veidots no paša dzimšanas gada un datuma. Rokdarbnieces Anīta Svenča un Vita Ošeniece no kopas *Čaupe* izrādīja, cik daži ornamentu veidojas sarežģīti. Savu dzimšanas kodu pēc tam var gan cimdos, gan zeķēs ieadīt vai izšūt krustdūrienu tehnikā.

Muzeja speciālistes Gita Pečule un Indra Orehova piedāvāja katram veidot savu laika stāstu, zīmējot pulksteņus. Kuldīgas 2. vidusskolas 6. klases audzēknes Signe Jurdža un Daniela Didžus par vēsturi interesējoties regulāri. „Daudz ko var uzzināt, iemācīties jaunu. Atceroties skolā mācīto, ir viegli izpildīt uzdevumus. Vispār te var labi pavadīt laiku. Bijām muzejā, tagad esam darbnīcās,” atzīst meitenes. Muzejniece Ingridas Poles rokās esošais lukturis norādīja vietu, kur pulcēties ekskursantiem, lai iepazītu pilsētu gida pavadībā, bet uz brīvdabas kino ekrāna bija skatāma Kuldīgas nesenā vēsture, piemēram, kinohronika par tikko atvērto universālveikalu.

VALTERA DUBULTNIEKS MĒNESNĪCĀ

Klausoties čellistā Marekā Radzēvičā, dažs drosmīgāks pāris pat laidās dejā pa Rātslaukuma bruģi, bet bērniem nevilnotu prieku radīja Ēvalda Valtera atveidotājs, mīms Jānis Kreklis no kompānijas *Mīms.lv*. Lai pārtaptu novadnieka līdziniekā, jaunais cilvēks lāvis kuldīdznieces, grimētājas Zanes Melnaces rokām jau no 16.00 pēcpusdienā. Zane priecājas, ka Kuldīgas kultūras centra (KKC) producente Jana Bergmane sagādājusi labus

darba apstākļus karstajā dienā. Darbs attaisnojās, jo kopā no fotogrāfētis gribēja ļoti daudzi. Aleksūpītē pie vecākā koka nama Kurzemē atspīdēja mēnesnīca Laika upē. Divas stundas pirms pusnakts Muzeja nakts apmeklētājus šeit sagaidīja Rīgas Improvizācijas teātris *Spiediņš* (aktieri Sanda Dejus un Oskars Kozlovskis) ar izrādi *Par laiku*, bet pēc tam vecā rātsnama logos bija skatāmas ēnu spēles.

MĪLESTĪBAS KOKS UZZIED REIZI GADĀ

Jau trešo reizi 1905. gada parkā griezās mākslas kaleidoskops *Uguns (un) nakts*. Tā apmeklētāji paviesojās arī bibliotēkā, Mākslas namā un novada bērnu un jauniešu centrā (BJC). Parkā senatnīgās noskaņas tika miksētas ar mūsdienīgajām. Pie Baznīcas ielas liesmoja *Kalēju brālības* ēze, bet iepretī skanēja modernā mūzika didžeja Dubras izpildījumā. Pie pieminekļa uzstājās deju kolektīvs *Venta*, bet moderno deju radīja grupa *Beat the Moment* (BJC). Mucas, kurās liesmoja daudzkrāsainas ugunis, veidoja *Kuldīgas komunālo pakalpojumu* būvniecības un remontdarbu nodaļas vadītājs Elvišs Viļumsons, bet 1000 balta papīra dzērves locīja Inese Afanasjeva no KKC. Stikla roku instalāciju radīja māksliniece

Iveta Brence, kuras vadītās studijas *Kuldīgas paleta* dalībnieces nakts gaitā lāvēs noskaņojumam, radot abstraktu gleznu uz lielformāta lapām. Ieva Benefelde un Alans Perševics aicināja iegriezties improvizētā fotosalonā.

Bet pats skaistākais, ka tieši šajā naktī uzziedēja Kuldīgas mīlestības koks, ļaujot uzplaukt arī Muzeju nakts apmeklētāju dvēselēm.

**Inguna Spuleniece
Roberta Prauliņa foto**